ПРОМІНЬ

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

PROMIN

Рік XXVII ч. 5 ТРАВЕНЬ — 1987 — MAY Vol. XXVII № 5

ПРОМІНЬ

Рік XXVII ТРАВЕНЬ 1987 Ч. 5

видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

раз у місяць з винятком липня

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплати і всю кореспонденцію слати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B.,

Winnipeg, Man., Canada

R2W 3R4

Річна передплата в Канаді та до інших країн $15.00

Одно число 1.50

PROMIN

№ 5 MAY 1987 VOL. XXVII

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Correspondence and subscriptions should be addressed to:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B.,

Winnipeg, Man., Canada

R2W 3R4

Subscription in Canada and other countries $15.00

Single copy 1.50

Редакція застерігає собі право скорочувати дописи і виправляти мову. Хочемо дати місце в журналі всім тим, що дописують і тому всякі дописи мусять бути чітко написані і без обширних описів.

ЗМІСТ

О. Олесь — Моїй Матері 1

За Н. Грінченко-Жмурко — Поклін матерям 1

Л. М. Тимошенко — Змагання сосни 2

Уляна Пелех — Літописець Нестор і Києво-Печерська Лавра 3

Прот. П. Блажук — На сторожі рідного слова 5

С. Семенюк — У День Матері 7

Підкомісії для справ Чорнобилю 9

Що промовчують про Чорнобиль 9

Стипендія А. і А. Павликів 10

Молитовник щастя 11

Уляна Пелех — Щаслива новеля Миколи Горбаля 12

Ювілейні привіти 60-ліття 13

Нашим дітям 14

Marian Zuzak — Future Perspective of Yong Branch Members 15

Helen Raycheba — Workers Against The Gulag 17

А. Шевель — Звіт Пров. З'їзду Манітоби 19

Громадська хроніка 21

Квіти незабутнім 25

Українська вишивка 31

Всеканадський З'їзд 32

Пресовий фонд 32

НА ОБКЛАДИНЦІ:

Галина Новаківська — Осінні квіти

Second Class Mail Registration Number 1925

International Standard Serial Number ISSN 03802140

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

Поклін матерям

У другу неділю місяця травня ввесь культурний світ святкує День Матері. У цю пору року природа будиться до нового життя, ввесь світ радіє і тішиться пробудженням після довгого зимового часу.

Для українців День Матері має дуже велике значення. В цей день ми віддаємо поклін і шану нашим найдорожчим матерям за їхні труди, їхню неперевершену любов і посвяту. Український народ віддавна опоетизував матір у своїх народніх прислів'ях і повір'ях. Найкращі наші поети піднесли у своїх творах материнство: Тарас Шевченко, Іван Франко, Василь Стефаник, з новіших Василь Симоненко. Євген Сверстюк у своїх творах каже: „Наші поети не оспівують її вроди, а важко сповідається перед нею".

На історичному шляху життя нашого народу тяжка доля судилася українській матері під чужим ярмом. Як кріпачка, вона в тяжких умовинах виховувала своїх дітей, а як чоловіки йшли боронити свій край, вона стояла на сторожі свого родинного вогнища. Вона степовою чайкою билася над розтоптаним своїм гніздом, коли незчисленні орди Сходу забирали і продавали її діток у неволю; вона чайкою ширяла понад Берестечком, Полтавою, Крутами, Базарем; вона збивала собі ноги у бездоріжжях Сибіру та шукала дітей своїх у пісках Казахстану по Камчатці, у Тайгах Колими, у снігах соловецьких мордовських тюрмах і засланнях. А скільки разів вона даремне виглядала своїх дітей, що загинули на побоєвищах чужих воєн, що розгубилися на роздоріжжях чужини. Страшний заплянований безбожним ворогом голод в 1932-33 роках, де мати переживала жах голодових терпінь і смерти своїх дітей, переносила терпіння за часів гітлерівської Німеччини, коли ворог насильно відривав від неї дітей та висилав до Німеччини на тяжкі роботи, де вони гинули. А як мати піонерка у чужих краях Канади, Бразилії, Аргентини, українська мати переходила тернисті дороги, бо задля них, дітей своїх вона лишала рідну землю, рідний світ, бо здобувала тут кращу долю, краще життя своїм дітям.

Бути сьогодні у наш час доброю і примірною матір'ю не легко. Вона свідома того великого обов'язку, обов'язку матері поневоленого народу, і що на ній у великій мірі лежить відповідальність за виховання нового покоління в дусі рідної культури, мови, традиції; вона мала би класти підвалини для збереження роду нації. А в нових країнах поселення — це трудне завдання, що його кладе на плечі матері воля предків, Церква і громада, а вона, у своїй виховній ролі стрічає тисячі перешкод, суперечностей і жалів часто до власних дітей. Лише сильні духом і вірою у свою правду осягають бажані успіхи.

Свого часу французький полководець Наполеон вказав чого бракує Франції до щастя: „Франція потребує матері великого духа, глибокої моралі, високого патріотизму і повної свідомости своїх обов'язків та відповідальности за виховання молодого покоління".

Те, чого вимагав від матерів у Франції Наполеон, очікує від сучасної української матері Україна, де б та мати не жила, в котрій би країні вона не виховувала своїх дітей, українську матір ніхто не звільнив від її виховних завдань. Багато наших матерів у Канаді, чи інших країнах свого поселення свідомі, національно віддані, релігійно перейняті любов'ю до твоєї церкви та її законів.

Сьогодні маємо той один день у році, в якому платимо словами вдячности за їх любов, опіку, за тривожні ночі за сльози. Привіт матерям, що впродовж віків учили дітей своїх рідної співучої мови, вливали в дитячі серця її музику звуків і кольорів, поклін матерям за навчання правди, добра і молитви.

Вшануймо ми й нашу Матір-Україну, що

О. Олесь

Моїй Матері

Приснилось, що я вернувсь додому
Іду, дивлюсь: мій край, моя земля,
Сміються в сонці золотому
Річки і села і поля.

Ось-ось прийду до хатоньки моєї,
Де мати жде мене й не жде,
Я скрикну „Матінко" до неї,
Вона нагруди упаде.

І будуть литись теплих сліз потоки
І в них бринітимуть слова:
„Я ждала, ждала цілі роки
І в'яла, сохла як трава"...

Іду зеленою межею,
Кругом хвилюються жита
І в'ється щастя над душею —
І на плечі нема хреста . . .

залишили ми її у горе люте на страшні знущання і терпіння. Адже тепер в Україні іде важке переслідування нашої Церкви, де не має змоги заступитися за її долю відкрито, де атеїстичний режим намагається зламати духа нашого народу.

Українська мамо! Не жалій труду. Віддай своє серце і свій час рідній дитині, щоб виховати її в українському середовищі на славу Богові і добро українського народу. Перед Тобою стоять великі обов'язки супроти Твого Народу, страдальної матері — України, віри і Церкви, твоїх сестер, там далеко в скореній Україні, які як і ти, мають діти і так само, як і ти, люблять своїх дітей. Там цілий наш народ поневолено, закріпачено. І там вона, мати сестра наша, в гарячій молитві до нашої небесної Матері, до Пречистої Діви Марії, благає про волю і жде порятунку від вільного світу.

В цей день схилімо голову перед Пречистою Дівою Матір'ю, що принесла нам на світ Бога і стала в обороні нашої страдальної Матері України.

У наших серцях, у наших молитвах ми віримо, що прийде той час, та година, коли ми зможемо віддати поклін Українській Матері з нашим вільним народом у вільній нашій землі, так як писав Тарас Шевченко, що:

„... На оновленій землі
Врага не буде супостата,
А буде син і буде мати,
І будуть люди на землі".

За Надією Грінченко-Жмурко.

Приповідки про Маму

Матірна молитва і з дна моря витягає.

Матірня любов ніколи не змінюється.

Найгірша мама хоче мати найліпші діти.

Матір не купити, ані заслужити.

Мама від Бога, а мачуха від людей.

Тоді мама біду знає, як малу дитину має.

У кого мати рідненька, і того сорочка біленька.

ЗМАГАННЯ СОСНИ

Пані Савелі Стечишин
Піонерці жіночого руху в Канаді

В сім'ї кремезних і старих дубів,
Яких зростила їхня мати-пуща,
Сосна маленька-пальці корінців —
У ґрунт новий вбивала завзятюща.

І снився їй зелений шум лісів
У рідних горах, дружба невмируща,
Земля пухка й мелодія без слів
Обранця вітру, вірна і цілюща.

Враз пущі серце зм'якло, бо вона
Проймалася змаганням бойовиці, —
І затремтіла тілом цілина.

Так схвилювала край увесь по дні ці
Сосна, що вдерлась до твердого дна
Міцним корінням, наче лезом криці.

Написала **Лариса Мурович-Тимошенко**

STRUGGLE OF A PINE

(*In honor of Savella Stechishen*)

In a family of strong and old oaks
Which Mother Wilderness has nurtured,
A small pine tree with fingerling roots,
Into the new land forced with determination.

And she dremed of a green noisy forest,
In the native mountains friendship
is everlasting
The earth is soft and a melody wordlees,
Chosen by the wind as faithful and healing.

Suddenly the heart in the wilderness is softened,
As she penetrated with struggle of combat,
And the body trembled in the virgin soil.

She excited the countryside following these
days,
The pine tree which broke to the very bottom
With strong roots, as if with an edge of steel.

By *Larysa Murovych-Temoshenko*

Літописець Нестор і Києво-Печерська Лавра

Час поглинає імена, події й дати. Але є імена, що зберігаються у людській пам'яті вічно. До них належить ім'я Нестора-літописця, автора „Повісти временних літ", „Життія Феодосія" і „Читання про Бориса і Гліба". „Повість временних літ", як твердить В. Шиденко (кустос Києво-Печерського заповідника' „за змістом, широтою поглядів автора, за майстерністю викладу матеріялу не має рівних у тодішніх західньо-европейських хроніках". Тому повість ця була видана німецькою мовою в 1813, в 1834 — французькою, 1849 — шведською, 1860 — польською, 1864 — чеською, 1869 — датською. Є видання її мовами англійською, угорською, латинською.

Тому великий інтерес викликає й сама постать автора. В дослідах істориків є такі дані про Нестора-літописця:

— він народився у Білозері (історик В. М. Татіщев), а з молодих років жив у Києві;
— десь на початку 1974 року Нестора 17-літнім юнаком прийняв до Печерського манастиря ігумен Теодосій;
— Нестор був свідком будівництва й оздоблення Печерського манастиря, і тому нема сумніву, що він знав таких визначних його сучасників як славетні іконописець Аліпій, лікар Агапій, Ян Вишатич — співробітник Ярослава Мудрого;
— йому були відомі всі актуальні справи церковно-політичного життя Руси, він захоплювався розповідями Антонія Печерського про гору Атос, Варлаама, що був у Єрусалимі й Константинополі, знав добре діяльність і життя ігумена Теодосія, тому й написав „Житіє Теодосія"; на подвір'ї Печерського манастиря були прибулі греки, грузини, вірмени, сірійці, болгари, євреї, які були малярами, архітектами, різьбарями, книжниками чи золотарями;
— Никон, що став ігуменом Печерського манастиря після смерти Теодосія, дуже схвалив твір Нестора „Читання про князів Бориса і Гліба", і автор, і критик твору уважали свв. Бориса і Гліба покровителями землі Руської;
— Нестор був свідком праць над художнім оздобленням Успенської Церкви (яку оздоблював монах Аліпій, що став тоді великим майстром іконописання) і тому міг описати це в літописі;
— оздоблення Великої церкви було закінчене 1089 року й тоді було урочисте свячення храму, на яке перенесено було мощі преподобного отця Теодосія (Нестор і тодішній ігумен Іоан самі відкопали мощі з могили в печері(; на свячення Успенської церкви прибули маси народу з горіючими свічками;

Познайомившись з діяльністю літописця Нестора, розуміємо чому такий великий інтерес є до його життя і творчости серед істориків. Але викликав і досі викликає зацікавлення і сам образ автора цих творів.

В українському мистецтві одним з перших іконографічних зображень Нестора була праця гравера Києво-Печерської лаври Іллі („Патерик Печерський" 1661 р.). Лаврський гравер Тарасевич зобразив Нестора сидячого в задумі, ніби вдивляється у майбутнє. Чудову скульптуру Нестора виконав різьбар Антокольський, яка віддає глибину думки й напружень у праці літописця.

Київ зазнавав багато нападів, що в'яжуться з руїною його скарбів з давнини. До 1917 року Києво-Печерська Лавра була для православних Єрусалимом чи Ватиканом, куди сходилися мільйони прочан. Були там неоцінені бібліотеки, типографія, що випускала велику кількість книжок, церковні мури були оздоблені унікальними фресками та мозаїками, у підвалах зберігалися інші древні скарби.

Але прийшли комуністи з гаслами „Релігія — опіум для народу", „Старе зруйнуємо — нове збудуємо" і почалася руїна церков. З чотирьох настарших церков у Києві — Десятинної церкви, Михалівського собору (11 вік!), Успенської Церкви на Печерську та Собору св. Софії — залишилася тільки остання святиня. Звичайних церков знесено кількадесять. З найстаршої пам'ятки староукраїнської культури з Десятинної церкви зберігаються в музеї тільки рештки саркофагу княгині Ольги з дрібненько написаним поясненням „Саркофаг княгині Ольги з Десятинної церкви", а всі київські пам'ят-

---

Примітка від Редакції:

Підготовляючись до Ювілею 1000-річчя, міститимемо статті про історію нашої давнини, про її пам'ятки та тих, що їх творили й несли світло Божої Правди й християнської культури нашому народові.

ки старовинности в музеї починаються щоно з Ярослава Мудрого.

З Успенським собором на Печерську ще досі пов'язана горезвісна неправда — така ж як і про масове вбивство польських полонених під Катинню, як про жертви сталінських розстрілів у Вінниці, мовляв, це все вчинили німці. Ніхто не боронить варварства й німців. Але всім відомо, що багато ще таємниць 2-ої світової війни поховано в аналах держбезпеки СРСР. А туристи, що відвідують Успенський собор, дістають фото руїн цього собору з поясненням: „Собор зірвано німецько-фашистськими загарбниками 3 грудня 1941 року: Тому й ясно — чому чужинці-туристи склонні вірити інформаціям гідів, які подають фальшиві пояснення й їх поширюють у своїх країнах.

Відомий російський письменник Анатолій Кузнецов, прибувши на Захід, розповів про трагедію Києво-Печерської Лаври у своєму романі-документів „Бабин Яр", подав повну картину загибелі Успенського Собору. Він уважав, що треба про трагедію Печерської Лаври розповісти ще раз і окремо, щоб довести, що знищення її — це не випадок, а ціла продумана система. Бо і Хрещатик у Києві також висаджено мінами, що їх заклало НКВД, а вина спадає також на німців. Посмертно надано звання „Героя СРСР" Іванові Кудрі, який керував підривними операціями в Києві. Та чомусь надання цієї почести проголошено щойно 1965 року без коментарів і пояснень у „Правді". Є здогад, що про його загибель нема певности, може він ще живий, а може зрадив. У 1930-их роках поет Юрій Клен до поезії „Софія" взяв епіграф: „Проєктують знести храм Святої Софії в Києві, з газет". Це ж зайвий раз потверджує думку Анатолія Кузнецова, що ця святиня збереглася чудом.

Уляна Пелех

З нагоди

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

ЧЛЕНКИ ВІДДІЛУ ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
у ВІНДЗОР, ОНТАРІО

щиросердечно вітають:

Блаженнішого Митрополита Василія, все Духовенство У. П. Церкви, Централю СУС, Крайову Управу Союзу Українок Канади, Провінційні Екзекутиви, СУМК, Редакцію „Променя", все членство Союзу по відділах, та ввесь Український Нарід в цілому світі.

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

Аделя Мілько — голова **Оля Друль** — секретарка

На сторожі рідного слова

Рік, річно з глибокою пошаною і відзначеннями наше свідоме українське громадянство проводить у двох цих місяцях — лютому і березні святочні імпрези, якими віддаємо пошану світлим постаттям — Лесі Українці і Тарасові Шевченкові. Це з історії української літератури та буття українського народу. Тому завданням нас усіх українців в діяспорі є конечним змагатись за єдність думки в обороні рідного українського слова і стати на сторожі його.

Цим вогненносяйним словом збудив від сну Т. Шевченко до волі і чину та національного відродження наш багато страждальний український народ. Він як національний пророк з Божої волі писав із зворушенням свої Богом надхненні слова:

„Воскресну нині! Ради їх, людей закованих
моїх,
Я на сторожі коло їх поставлю слово."

Такі то зворушливі і надхненні слова до душі, до нашої української спільноти, є дуже актуальні, є дуже важливі сьогодні і для майбутности, бо треба, щоб ми не губилися в чужому морі. Т. Шевченко збуджує нас своїм кличем до чину і справи в обороні нашої національної гідности; він попереджує нас своєю пересторогою перед ворожими заходами, а особливо в збереженні своєї рідної культури і свого рідного слова.

Друга з черги після Шевченка — це Леся Українка, поетеса-драматург. Вона проголосила своїм сильним кличем: „Слово, ти моя єдина зброя, ти моя пісня, моя молитва".

Цим полум'яним словом Лесі Українки — був клич справжньої дочки України. Це був виклик синам і дочкам українського народу, що мали змагатися за краще життя і буття своєї нації. Вона писала в своєму поетичному творі: „Нам два шляхи: Шукаймо ж браття до Святині шляху, як газель шукав води". Отак і ми, що перейняті їх наукою, що вірні їхній правді, повинні і надальше будувати наше громадське життя і тримати ту оборону, як духовну зброю рідного слова.

У біблійних часах Старого Заповіту вже був наказ: „Щоб кожен чоловік був паном у домі своїм і говорив мовою свого народу!" І послав по всіх краях царські письма, писані в кожний край його письмом і до кожного народу його мовою, щоб кожний чоловік був паном в своїй господі, і щоб про це було сповіщено кожному на його рідній мові.(Кн. Естери 1:22). Отже який це великий дороговказ і для нашого українського народу. А що ми робимо, чи всі ми є панами в своїх домах, чи всі ми говоримо в своїм домі — мовою свого рідного народу? Або протилежно, — чи у наших домах і родинах, — не запанувало чуже слово? На ці питання самі наші українські родини повинні дати відповідь.

Отже Св. Біблія навчає нас, що конче треба говорити мовою рідного народу. Сам Божественний Спаситель наш уважав своїм обов'язком говорити тільки рідною арамейською мовою. Так само говорили своєю рідною мовою (арамейською) і апостоли, а Св. Петро говорив навіть з галилейською вимовою. Так, коли ап. Петро у час суду над Христом був на подвір'ї Кайяфи, то присутні казали йому: „І ти справді з отих, — та й мова твоя виявляє тебе!" (Мат. 26:73; Марк 14:70; Лука 22:59).

Христос говорив своєю рідною арамейською мовою і цією мовою також й молився. А в останню хвилину, віддаючи свого Духа Отцеві, Христос скрикнув на Хресті своєю рідною мовою: „Елі, Елі, — лама савахтані?" (Мт. 26: 46; Марк. 15:34), себто: „Боже мій, Боже мій, — на що мене Ти покинув?"

Варто пригадати нам самим собі і один одному, що тим рідним словом наших перших поселенців — відродилася ідеологія Української Православної Церкви в Канаді та разом відродилося культурне й національне життя українського народу на вільній канадській землі. Наш український народ був свідомий своїх моральних християнських обов'язків, що збудував святині від океану до океану, свої Інститути, Духовну Богословську Академію, свою рідну пресу: „Український Голос", як творчий сторож своєї рідної мови і оборонець правдивої дійсности української історії і життя українського народу; наш церковний орган „Вісник", як оборонець чистоти святого православія, журнал „Промінь", як і інші українські часописи.

Мені здається, що прийшов тривожний час для нас українців, — щоб кожний і кожна з нас стали на сторожі в нашому САМОЗБЕРЕЖЕННІ, цебто — берегти все своє рідне. Бож це є правдою, що вже помітно і поступо-

во просувається в наше суспільство — асиміляція.Ми не беремо під увагу цієї серйозної справи, тому, що зродилася в багатьох з нас байдужість, нехіть і лінивство до своєї рідної книжки, часописів, а особливо заглибитися в знанні над національною свідомістю так, як це робили колись свідомі книголюби по читальнях і просвітах. А не читавши того, хто дальше буде підтримувати наші видавництва рідної преси, **коли в тому випадкові буде заступати все чуже, а особливо перехід на чужу мову.** Бож правдою є, що наш добрий уряд Канади дає нам фінансову допомогу для того, щоб ми зберігали свою рідну мову і всі культурні надбання, а в той же час, що ми з усім цим робимо? Чи належно все це зберігаємо? Дехто з наших людей і то старшого віку проголошує, — **що українська мова помре,** який це є приклад для нашого молодшого покоління? Ми молоді не маємо права винуватити, що вона може, як дехто каже не є такою, як ми хотіли б бачити. Це неправда, — ми маємо добру молодь, але наша власна байдужість, старших громадян, привела до того, що багато молоді не з нами. Є також і в нас деякі українські родини, які кажуть, що їхні діти повинні пізнавати Бога англійською мовою, або дехто з наших провідників, як духовних так і світських заявляє, — що **їх дітям не потрібно знати української мови.**

Тут знову ж виявляється протилежне ставлення до тих творців ідеологів-піонерів, які розбудовували все своє рідне, а особливо ті, що з вірою та Божою допомогою відродили нашу Українську Православну Церкву та церковно-національне життя в цій прекрасній і Богом береженій Канаді. Ті ідеологи і творці, а з них багато відійшли вже у вічність, — вони напевно не хотіли б бачити оцей тривожний час, в якому занепадає наша релігійна й культурно-національна спадщина. Сьогодні замість рідного слова і самозбереження просувається все, — що нам чуже і не корисне. І тому запам'ятайщо не є на користь нашому рідному. Бо тільки в „своїй хаті своя правда і сила і воля", як того навчає нас Т. Г. Шевченко.

Прот. П. Блажук.

Центр Українських Канадських Студій

Манітобського університету при Колегії Св. Андрея

запрошує вносити подання на дотацію імені

АНДРІЯ І АНГЕЛИНИ ПАВЛИКІВ

(у пам'ять їхнього сина Івана)

Центр запрошує вносити подання на стипендію ім. Андрія і Ангелини Павликів (у пам'ять їхнього сина Івана). Стипендією буде нагороджуватися щороку студент/ка який/а у часі подання зареєстрований /а повночасно у Манітобському університеті і (I) закінчив/ала щонайменше два роки у ділянці Української Канадської Спадщини (general major or advanced major), або (II) зареєстрований/на в аспірантурі (graduate student) в цій ділянці. Стипендією буде нагороджуватися не лише за досягнення в науці. Студент/ка мусить виявити добрий характер і моральні якости. Він/Вона мусить довести любов до ближнього, нахил до проводу у громадському житті, і зацікавлення в громадській праці.

Вартість дотації: приблизно $250.00.

Процедура щодо аплікацій:

Аплікація, у формі листа до директора Центру, мусить включити наступні інформації:

- науковий статус (т. зн., програму, рік і так далі); у прилозі офіційний список оцінок;
- нагороди до тепер отримані (назви і рік);
- громадська і позанаукова діяльність;
- пляни на майбутнє;
- назви і адреси двох осіб, до яких можна звернутися за рекомендацією.

Реченець для подання аплікацій: 1 травня 1987 р.

Аплікації проситься вислати на нище подану адресу:

Director
Centre for Ukrainian Canadian Studies
St. Andrew's College
University of Manitoba
Winnipeg, Manitoba R3T 2N2

З нагоди 60-літнього ювілею Союзу Українок Канади

Відділ ім. Ольги Кобилянської у Мічам, Саск. засилає щиросердечний привіт Централі Союзу.

Бажаємо як найкращих успіхів та кріпкого здоров'я у вашій праці для добра українського народу в Канаді. Боже щасти на майбутнє!

Засилаємо ювілейний дар на журнал „Промінь" в сумі $25.00.

За Відділ:

З. Марковська — голова,
О. Борса — секретарка.

Ось світлий приклад традицій української жінки, її обов'язків і прав!

У День Матері

(Сповідь сина в День Матері)

Дорога Мамо, у Твій день — день матері — сповідаюся Тобі... Ти, дорога Мамо, напевно пригадуєш собі те літо, коли вибухла перша Світова війна.

Мені в той час було заледве шість місяців. Тоді у просторах нашої землі вогнем горіла, спалювала, ломила, нівечила, розтерзувала, знищувала все війна. Наш батько пішов у першій мобілізації на війну обороняти інтереси цісарської Австрії.

Ти залишилася сама із семерома малими дітьми: Роман — 11 років, Ґеня — 9 років, Іван 7 років, Міська 5 років, Марта 2 року і я 6 місяців. Ти душила в серці безмежний біль і страх за батьком і за нас — дітей, бо Ти залишилася сама. Треба було щось вкинути у тих сім ротиків, а батько не залишив маєтків. Він був дяком-вчителем і заробляв на прожиток своєї родини.

Але що помогли б навіть маєтки, коли війна все знищила? В додатку до Твого безмежного горя долучилося ще й те, що влада зарядила евакуацію нашого міста Городенки, бо туди проходив фронт. Зібрати семеро діточок до евакуації не було під Твою силу. Як та квочка, що перед бурею заганяє своїх курчаток, Ти зібрала нас і повела до поїзду, який мав відвезти евакуйованих подальше від фронту.

Та під час евакуації у замішанні загубився наш братчик Міська. Ти лишила нас шестеро, а сама кинулася шукати поміж товаровими вагонами нашого братчика, а тут поїзд рушає. У безмежній розпуці Ти залишила нашого братчика, щоби рятувати нас шестеро. Безмежний материнський біль за загубленою дитиною не перемінив Тебе, як мітичну Ніобею з грецької мітології в кам'яну скалу, але Ти пробувала ще своїм сміхом крізь сльози заспокоювати нас решту дітей, які плакали за братчиком.

Нас вивезли до Чехо-Словаччини в гори Татри. Чеське населення ставилося до нас дуже прихильно і старалося всяко допомогти нам. Мої старші братчики пішли пасти худобу в горах. Ти, Мамо, зі старшою сестричкою Ґенею найнялася працювати у багатих господарів, а мене найменшого взяла одна самітня вдова, Варва, на виховання до себе. Вона заопікувалася мною, як рідна мама і, коли закінчилася війна і ми поверталися домів, вона не хотіла мене віддати. Було багато плачу, але вкінці у великій розпуці віддала мене.

Тут ми пережили ще одне велике горе, бо помер наш братчик Івась і ми прощалися з його могилою.

Мамо, Ти все життя для своїх дітей присвятила-жила, Всевишнього Господа благала-молила і для нашого щастя все творила. Ти чудові пісні нам до сну співала і любов свою безмежну материнську нам віддала. Ти за нас молилася і страждала, як Мати Божа за свого Сина на хресті, щоби, ми були щасливі в житті.

Пригадую собі, дорога Мамо, як Ти вчила нас молитися. Ще й сьогодні бачу, як Ти в сутінку вечора після тяжкої праці збирала нас усіх перед святими образами і навколішках ми щиро молилися за всіх — за батька, який не повернувся з війни (він загинув як воєнно-полонений на Сибірі), за здоров'я матері, братів-сестер, за свій народ, за нашу батьківщину-Україну, за душі померших, за нашу Церкву і за грішників, щоб вони вернулися на праведну Христову путь.

Ось ця молитва, якої Ти мене навчила, дорога мамо, була змістом цілого мого життя, виповняла мою порожнечу, була моєю надією і розрадою.

Після закінчення війни, як тільки ми повернулися до нашої хати, яка була зруйнована війною і тільки порожні стіни стирчали, Ти кинулася перше шукати нашого загубленого братчика Міська. Ти розпитувала різних людей за ним і вкінці довідалася, що москалі забирали малих дітей зі собою і розкидали їх по пустих землях розлогого царства, але під час відступу російських військ цих дітей мали б залишити в Коломиї. В той час не було ще наладнаних залізничних сполучень і Ти вибралася пішки до Коломиї — 54 км., щоби шукати нашого братчика.

Вкінці Ти його знайшла в шпиталі в Коломиї і перше, що Тобі запропонували лікарі було те, щоби Ти підписала згоду на ампута-

цію одної ноги, бо кинулася гангрена і на вилікування не було надії. Ти не погодилася на таке, взяла дитину на руки і принесла його додому.

Яка велика радість запанувала в нашій бідній хатчині, коли Ти принесла на руках нашого братчика. Але наша радість перемінилася скоро у великий смуток, бо братчикові загрожувала смерть. Ти, мамо, кинулася до різних знахорів, бо клясична медицина була безрадна, і на диво, треба признати, що сталося свого роду чудо, бо ті знахорі різними лічничими зелами врятували нашого братчика. Опісля, як виріс, був одним із кращих футболістів.

Ще добре не загоїлися рани від першої Світової війни, як настала друга Світова війна. Прийшли нові „визволителі"! Брунатні замінили червоних. Мої три брати пішли в ліс, щоби боротися проти нових зайдів, а я залишився дома, бо мав також важливі завдання.

Дорога Мамо! Ти напевно ніколи не забула того пам'ятного дня осінню 1942 року, коли в досвітку нові „визволителі" вдерлися до нашої хати, виваживши входові двері. Після докладної ревізії, не знайшовши нічого підозрілого, арештували мене. Коли мене скованого виводили з хати, не дозволивши навіть попрощатися з Тобою, Ти стояла на порозі з іконою Божої Матері Неустанної Помочі в руках і благословила мене нею, щоби хоронила мене в найтяжчих моментах мого життя. Твій образ із образом Непорочної в руках залишився мені назавжди. І тепер його бачу і вірю, що найтяжчі хвилини мого перебування в тюрмі, в кацетах і на волі я переносив легше, бо відчував силу Твоїх материнських молитов.

Я пішов, зник із Твоїх зажурених очей у невідомі неприготовані для мене світи. Ішов під багнетами Ґестапо. Перед моїми очима зникало моє рідне місто, зникала рідна земля. Ця земля, яку Ти, дорога мамо, навчила мене так пристрасно любити. Я тількищо цю любов, яку Ти вполїла в мене, збирався з вдячности віддати с в о є м у терплячому українському народові. Але ж, мамо, у ті незабутні дні моєї весни я не знав ціни життя, я пішов за покликом мого національного сумління. Але, чи я один тоді такий був?

Не довелося мені хоч щераз побачити Тебе, подякувати за Твої молитви та розказати Тобі про все, все... ти чекала на мене. А скільки таких, як я що не повернулися до своїх матерів!

Ой, мамо, тоді горіла війна, а сьогодні — мир у світі, а скільки синів розлучено з матерями, які караються на далеких засланнях на Сибірі, по тюрмах і „психушках" тільки за те, що вони Тебе палко любили, полюбили свою батьківщину Україну, полюбили свій нарід, полюбили Христа. Сьогодні не горить війна, але на нашій землі панує безбожний комунізм — „войовничий атеїзм", який виставив ідолів-божків, марксів, ленінів, сталінів та їм подібних...

Не багато залишилося одержимих. Як шкода і як жалко, дорога мамо, що не можемо ми, Твої діти, прийти і розвеселити Тебе.

Дорога мамо! Я не був біля тебе, коли Ти перенеслася у Божі засвіти там, де вже немає ні болю, ні печалі, а тільки вічність. Ти відійшла у Божі хороми, не почувши від мене ні слова, не одержавши вістки, чи я живий.

Я згадую тебе у моїх молитвах, я відчуваю Твою присутність і прошу Всевишнього, щоб примістив Тебе у Своїх щедрих оселях. Згадую Тебе й сьогодні, у травневий День Матері. Як шкода, що не можу, як колись, принести Тобі квітів з українського поля.

Дорога Мамо! Я ніколи не посоромив Тебе в моєму житті. Робив усе те, чого Ти мене змалечку навчила. Мене силою забирали з-під Твоїх материнських крил, але я не єдиний. Нелегкий був шлях після нашої розлуки. Тюрма, заслання, важка фізична праця, побої, різні хвороби виснажували мої сили-життя. Пройшов різними вузькими крутими стежками, але не збився з дороги, яку Ти визначила мені.

Своїми власними силами, у холоді й голоді здобував досвід життя і знання. Завжди у добрі чи злі часи для мене невідступною супутницею була Господня молитва. Мамо, я не посоромив Тебе ні перед нашою Церквою-Страдницею, якою Ти завжди дорожили, ні перед нашим українським народом, ні перед розп'ятим Христом. Твої безмірні щирі молитви до Неустанної Помочі Матері Божої завжди мене берегли.

Дорога Мамо! Прийми, замість квітів, ось цю китицю моїх скромних думок у травневий День Матері, якими сповідаюся Тобі!

Степан Семенюк

Підкомісії для справ Чорнобилю при Світовій Раді Суспільної Служби СКВУ

Перша річниця чорнобильського вибуху припадає 26 квітня 1987 року. Цей вибух був колосального розміру і загрозив своїм засягом великі простори Европи. Чорнобильська аварія затривожила цілий світ і ще до сьогодні є одною з поважних справ світового маштабу. Українці в Канаді плянують відзначити цю першу річницю Чорнобиля. Комісія „Чорнобиль" при СКВУ піддержує цей почин і звертається до всіх українців прилучитися до спільного відзначення річниці чорнобильської аварії.

Проголошуємо час 26 квітня до 2-го травня 1987 року тижнем Чорнобилю. Просимо Українські Краєві Представництва разом з Проводами Українських Центральних Організацій подбати про гідне відзначення цієї річниці.

Подаємо пропозиції для відзначення цього тижня:

1. Відправити молебні по всіх українських церквах в неділю дня 26 квітня і запросити до участи інші національности.
2. Урядити пресові конференції і передати репортерам інформації про наше відношення до цієї ядерної катастрофи. Ці інформації можна замовити від нашої Комісії.
3. Зорганізувати відповідну делеґацію до уряду своєї країни для вироблення опінії і спроби одержання допомоги для жертв Чорнобиля.
4. Вся українська преса повинна присвятити бодай одну сторінку для відзначення річниці Чорнобилю.
5. Подбати про урядження наукових сесій чи інших імпрез, призначених річниці чорнобильської аварії, а прихід з тих імпрез призначити для дослідів недуги рака і т. п.
6. Присвятити увагу для участи дітей і шкільної молоді.
7. Подати власні пляни і ідеї для їх використання. Ми віримо, що в цей спосіб зуміємо стягнути увагу світу на забуті і розпорошені по всій совєтській імперії жертви чорнобильської катастрофи. Може бодай в цей спосіб допоможемо їм дістати конечну опіку і лікування.

Президія Підкомісії для справ Чорнобилю.

— — —

Що промовчують про Чорнобиль?

Рік тому, тобто 25 квітня 1986 р. прийшло до Чорнобильської катастрофи. Справжні розміри тієї катастрофи дотепер ще в СССР промовчують. Зате на Заході вчені провели широкі її підсумки. За даними західніх спеціялістів, радіяційні осади нанесли великої шкоди як Україні й Білорусії, так і деяким східньо-та-західньоевропейським і скандинавським країнам.

Якщо за совєтськими підрахунками, кількість майбутніх смертних випадків від радіоактивности становитиме в найближчому десятиріччі приблизно 6 тисяч осіб, то на Заході вважають, що число жертв досягне 24,000.

Західні спеціялісти на куди більші суми обчисляють видатки на очищення від радіяції. На думку совєтських джерел, ці заходи коштуватимуть 3 мільярди рублів, а західні спеціялісти називають подвійну суму. За їхніми словами, така низька сума, подана Москвою на дезактивізацію території Чорнобилю й довколишніх місцевостей свідчить про низькі совєтські вимоги щодо чистоти оточення та про можливість не платити потерпілому населенню відшкодування за нанесені йому шкоди, що треба було б зробити в кожній західній країні. До того ж СССР не хоче платити також і іншим країнам, не зважаючи на вимоги. Хоча втрати величезні.

В самому СССР чорнобильська катастрофа поставила під знак запиту 15-річний ґорбачовський плян економічного розвитку. До того ж ця аварія продемонструвала ядерну вразливість СССР. Катастрофа завдала також великих шкід і совєтській зовнішній торгівлі. Відкладено запляновану продаж совєтських атомових реакторів Фінляндії й Югославії. Знизився експорт совєтської електроенерґії.

Проте, найтяжчі наслідки для оточення від радіоактивности, мабуть, заторкують недалеке майбутнє. Бо радіоактивні ізотопи принайменше ще з декілька років продовжуватимуть просякати в ґрунт та нагромаджуватимуться в траві і в деревах. А це означає, що місцеві джерела водозабезпечення також стоятимуть під загрозою, не зважаючи на всі зусилля совєтського режиму перепинити радіоактивними ізотопам шлях до води.

Смертю 31 особи від першого радіоактивного опромінювання, на думку західніх спеціялістів, закінчилася лише перша частина жертв

ядерної катастрофи. Згодом можна чекати тисяч дальших смертних випадків від захворювань пістряком, у тисяч смертей і поза межами СССР. І таке становище продовжуватиметься, можливо, до середини XXI століття.

Побіч загрози передчасної смерти для мешканців Чорнобилю і Прип'яті, також їхнім дітям і внукам загрожує багато тяжчих недуг, включаючи сюди і різні генетичні пошкодження. Посилене число жертв зумовлене, поперше, неприпустимими затримками в евакуації й, подруге, через непоінформованість населення щодо радіяційної небезпеки. Через те багато людей несвідомо піддавали себе підвищеному опромінюванню. Так, наприклад, пожежна сторожа кинулась гасити вогонь без відповідного охоронного одягу; робітники електростанції не визнавали об'їздів і зумисне переїжджання побіч АЕС, щоб побачити, що там трапилося. Протягом двох тижнів влада не накладала обмежень супроти вживання заражених їстивних продуктів, а деякі місцеві мешканці навіть і після заборони продовжували пити молоко з радіоактивністю, підвищеною супроти норми всотеро.

За даними міжнародніх організацій охорони здоров'я, радіяція з Чорнобилю привела до зараження м'яса оленів у Швеції, молока в південній частині Західньої Европи, городини й овочів в різних кінцях Европи. В 25-ох европейських країнах після Чорнобилю введено обмеження у споживанні води, молока, м'яса й овочів. Шведський уряд оцінює свої втрати на 40 мільйонів долярів, західньонімецький — на 100 мільйонів долярів, а в усій Европі ті втрати досягнули приблизно 500 мільйонів долярів.

Стипендія ім. Андрія і Ангелини Павликів

Центр Українських Канадських Студій має приємність оголосити стипендію ім. Андрія і Ангелини Павликів (у пам'ять їхнього сина Івана). На цю ціль панство Павлики зложили дотацію в сумі $10,000.00, процент з якої складатиме щорічну стипендію. З огляду на те, що панство Павлики ціле життя відіграють важливу ролю в громадському житті, стипендією нагороджуватимуться студенти не лише за досягнення в науці. Студенти мусять виявити добрий характер і моральні якости, мусять довести любов до ближнього, нахил до проводу в громадському житті, і зацікавлення в громадській праці. У часі подання студенти мусять бути зареєстровані повночасно у Манітобському університеті і закінчивши щонаймеше два роки у ділянці Української канадської спадщини (general ar advanced major), або зареєстровані в аспірантурі (graduate studies) в цій ділянці.

Як вже згадано, пан і пані Павлики — активні діячі в українській громаді і довголітні жертводавці на українські справи.

Андрій Павлик народився в Україні в 1902 році, а приїхав до Канади в 1907 році. Ангелина Павлик народилася в 1914 році, у Мікадо, Саскачеван. Вони мешкають у Вінніпезі, де пані Павлик учителювала, а пан Павлик був книговодом (chartered accountant). Вони виховали четверо дітей — Зеновію (Гайдей), Романа, Діяну (Рейнолдс) і Івана.

Пан Павлик був одним із засновників, секретарем і головою Союзу Української Молоді Канади, 1930-45 р.р., і ректором вінніпегського відділу Інституту ім. Петра Могили, 1931-32 р.р. Він був одним з перших членів дирекції Колегії Св. Андрея і секретарем Комітету Українців Канади. Він також член Клюбу Українських Професіоналістів і Підприємців, Етнічної Преси, Союзу Українців Самостійників, Інституту ім. Петра Могили, і Українського Народнього Дому в Вінніпезі. Його громадську працю неодноразово відзначили СУМК, СУС і Українська Православна Церква Канади.

Ангелина Павлик — членка Союзу Українок Канади від 1935 року. Була вона фінансовою секретаркою громади при катедрі Пресв. Тройці у Вінніпезі і Українського Товариства Взаємної Помочі в Канаді. Вона також протягом багатьох років була кураторкою вінніпегського відділу Українського Музею Канади.

Віддана праця українській справі Андрія і Ангелини Павликів була відзначена нагородженням їх Шевченківськими медалями.

Велика подяка панові і пані Павликам від Центру Українських Канадських Студій і майбутніх студентів, які користуватимуться їхньою фундацією!

Деякі книжки варт покушати, інші треба просто проковтнути, а лише кілька книжок треба ґрунтовно прожувати, і справити

(Бейкон)

Коли душа втомлена

О, Лікарю душ, моя душа втомлена любити й страждати...

— І все ж, треба любити безмежно. І все ж треба вміти страждати понад сили. Тільки так зможе залишитися душа вічно живою...

Але ж моя душа вкрита ранами!

— Рани душі — це віконця, що через них дивимося в блакить неба. Тільки завдяки їм, може душа рости і підноситися.

Але ж радість життя вигасає!

— Треба підкласти вогню, щоб зігрілися бодай ті, що близько проходять. Тільки так зможе душа знову запалати...

О, Лікарю душ, мені здається, що я вже не можу ні нащо надіятися!

— Треба мати надію, багато надії, завжди жити з надією. Тільки з надією може душа співати.

О, Лікарю душ, але ж моя душа — хвора!

— Життя — це дарунок, що його треба щодня любов'ю поновлювати. Тільки так душа зможе дати світло й здоров'я всьому оточенню.

— — —

Треба мати надію

(Переспіви Євгена Онацького з Ніно Сальванескі та багатьох інших світових письменників.)

Кожного дня має бути якась надія, — одна надія для кожного серця.

Надіймося ж, що кожний день почнеться, як обіцянка, а закінчиться, як вдячна молитва.

Надіймося ж, що кожна людина усвідомить себе, своє життя й своє призначення.

Надіймося ж, що кожна жінка здійснить свою мрію про єдиного обранця свого життя.

Надіймося ж, що кожна дитина дасть радість своїм батькам і прийме радість від світу.

Надіймося ж, що кожне життя буде піснею при соняшному світлі і прапором у бурі.

Надіймося ж, що любов переможе страждання, і страждання стане любов'ю.

Надіймося ж, що праця дасть прожиток кожному і буде благословенням для всіх.

Надіймося ж, що удача нас завжди супроводитиме, і справедливість відтворить лад і гармонію.

Надіймося ж, що наше життя проживемо для людського добра і для поступу людства.

Надіймося ж умерти в світлі і в милості Божій.

Надіймося ж ніколи не впадати в розпуку.

Вибери собі бодай одну надію для твого життя і тримай її живою глибоко в серці!

— — —

Молитовник щастя

(З першої книжки Ніно Сальванескі)

„...Чимало людей примушені широко розплющувати очі, щоб бачити. Мушу признатися, що ніколи ще я не бачив так добре, як тоді, коли осліп. І тепер тільки я помітив, що велика частина людського щастя полягає в тому, щоб у всьому вбачати щось добре. Дуже багато людей прикладає найбільше зусиль, щоб обмеблювати свою зовнішню хату, ніколи не турбуються про хату внутрішню. І коли якийсь зовнішній факт примушує їх покинути гарну хату, зроблену для людського ока, і заховатися в їх внутрішню хату, знаходять вони в ній когось незнайомого — самих себе..."

Ніно Сальванескі.

Справжнє багатство

Справжнє багатство — це багатство душі, вміння радіти й захоплюватися. На це всі можемо бути багатими.

Треба тільки привчатися зранку.

Іноді треба чималого зусилля волі, щоб знайти щось добре в речах і в людях, але поволі людина переконується, що оптимізм — далеко краще мастило, ніж песимізм, що вкриває ржею всю машинерію життя і тим її внерухомлює.

Виробім отже собі чинний оптимізм!

Не замикаймо красу в музеї, а мудрість у біблоітеки, але виведім їх на прохід на вулиці і віднайдімо з ними наших знайомих і приятелів.

— — —

Не ховаймо вибачливість і великодушність під скло, щоб наші відвідувачі знаходили їх там забальзамованими, ніби ті мумії, але роздаймо їх потрохи кожному, хто до нас наближається.

Справжнє багатство під рукою у кожного, бо той мільйонер, що не має радости давати іншим, бідніший від кожного старця, — дарма, що не простягає руки на вулиці.

Бо серця завжди прохають, хоч цього ніхто не бачить.

Всі ми маємо бути багаті на добре слово і на добрий рух, і відмовити комусь доброго слова буває іноді жорстокіше, ніж відмовити йому грошову допомогу.

Євген Онацький: (Переспіви з різних чужинецьких авторів, головно з італійського письменника Н. Сальванескі, якого твори перекладені на всі світові мови, а який у розцвіті життя утратив зір 1923 року).

„Щаслива неволя" Миколи Горбаля

Народився він 8 травня 1941 року на Лемківщині — на землі нашій, з якої примусово виселив ворог її мешканців на чужину. Вперше був арештований Микола Горбаль 1970 року і пробув на засланні до 1977 року. Вдруге заарештований був 1979 року і пробув на засланні до 1984 року. Втретє був заарештований 1985 року. У 1980 р. пристав до Гельсінкської Групи.

Микола Горбаль одружений, має сина, якого маленького мусів залишити. Йому складає поезії і пісні як учитель музики і композитор.

Миколі Горбалеві відомі всі страждання і переживання всіх болів українського патріота-дисидента:

— його позбавили жити на улюбленій Лемківщині,
— він батько не може виховувати сина, (про особливе ніжне батьківство, якого говорять поезії присвячені дитині й родині),
— довгий термін покарання часто відбирає надію на його закінчення за життя,
— переживаючи долю України й останню її трагедію — Чорнобиль, страх за життя українських дітей, а з тим і його сина.

У поезіях М. Горбаля мова про біль. Але й про вихід з болю у духові вершини, що їх бачимо у двох обраних поезіях, що їх подаємо.

Поезія 1. **„І капали свічки у фортецях і згасли"...** мовить про боротьбу України за волю. Картина в ній: догоряють свічки (герої) у фортецях, погасли вони. А на могилах розстріляної волі виросла кропива — покоління, їхні нащадки. Вони дивилися на світ ще як свідки боротьби своїх предків (вони знають пам'ятники героїчного минулого) а їх так багато у нас!), але самі не продовжували боротьби своїх предків. Вони побраталися з комуністами й пішли, як чорна чума (пошесна недуга, від якої гинули покоління народу) манівцями.

В іншій поезії така картина: З Сибіру на кедровому частоколі розпинають українську мову (заборона й інші форми нищення мови, кари за її вжиток тепер!) Поет має викиди сумління, що міг боронити її, міг помогти (так як і всі ті в діяспорі, що в щоденному житті зневажаємо її, занедбуючи пошану її, не популяризуючи краси нашої мови серед довкілля.

М. Горбаль називає своє покарання „щасливою неволею", „найвищим даром", бо позбувся через арешт страху, гордо став в обороні прав свого народу, маючи високий злет свого духа. Тому й дякує Горбаль доброчестивому ангелові, що беріг його від сумніву чи витримає тортури, і тим зможе спокутувати своє мовчання. Боїться, що злочин мовчання, як гріх мучитиме його до кінця його життя „докором у зіницях палаючого неба".

Ось такі вершини духа переживають наші в'язні — борці за честь, правду, добро і волю нашого народу.

* * *

І капали свічки у фортецях
і згасли
а на могилах розстріляної волі
виросла кропива,
що споглядала на світ
чорними ямами бійниць.
А через відчинені навстіж
головні ворота
вийшла чума забуття
і пішла манівцями.

* * *

Як розпинали на частоколі
із сибірського кедру
мою мову,
я з страху сховав своє єдине остре слово.
І вона так довго корчилась в муках,
а міг помогти.
Міг!

Тепер не маю страху перед каранням —
це спокута моя.
О найвищий даре Господній!
О щаслива моя неволе!
О сльози моєї радости!

в долонях складених рук!
Будь свідком вдячности долі.
Ангеле мій доброчестивий,
скріпи мою віру від сумніву:
чи могуча єси, теперішня самотносте,
спокутувати злочин мовчання,
а чи гнітитиме й надалі,
до кінця днів моїх гріх,
докором у зіницях палаючого неба.

Так реагує Горбаль на своє покарання за те, що позбувся страху і став в обороні рідної мови, прав людини в країні, яка „розстріляла волю" людини, яка відчинила чумі головні ворота, щоб вона ходила по Україні манівцями й несла їй забуття минулого. А „неволя стала щасливою", бо дала йому „найвищий дар Господній" — позбавила страху перед ворогом.

Уляна Пелех

У ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ — 60-ЛІТТЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

СКЛАДАЄМО ЮВІЛЕЙНІ ДАРИ НА ФОНД ЖУРНАЛУ „ПРОМІНЬ".

з нагоди 60-літнього ювілею СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

щиро і сердечно вітаємо Централю, Провінційні Екзекутиви і всіх працівників журналу „Промінь".

Від відділу ім. Лесі Українки у Давфині, Ман. засилаємо $60.00 як дар на журнал.

Засилаємо проводові Союзу Українок Канади і всьому членству найкращі побажання та дальших успіхів у праці.

Марія Тузик, голова.

Розалія Грицай, кореспонд. секр.

— — —

Провінційна Екзекутива Союзу Українок Канади в Реджайна, Саскачеван

щиро вітає

Централю Союзу Українок Канади з нагоди 60-літнього ювілею

Складаємо найщиріші побажання Центральній Управі, Провінційним Екзекутивам, проводам відділів та всьому членству організації. Висловлюємо признання за проробленую працю та посвяту наших основоположниць в усіх ділянках нашого життя. Бажаємо найкращих успіхів Центральному Проводові Союзу у дальшій праці в майбутньому на добро нашого народу.

Щасти Вам, Боже у зберіганні та виконуванні своїх завдань.

Галя Клапущак, голова

К. Пасека, секретарка

— — —

ВІДДІЛ ІМ. ХАРИТІ КОНОНЕКО
у Кридор і Блейн Лейк, Саск.

з нагоди 60-літнього ювілею СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

сердечно вітає все членство, Централю і редакцію „Променя".

Висловлюємо признання за проробленую працю і бажаємо успіхів у дальшій праці. Щасти Вам, Боже!

Катерина Парчевська, голова

Марія Цьона, секретарка

— — —

Відділ ім. Лесі Українки в Овкбирн, Манітоба

складає найщиріші побажання з нагоди

60-річного діямантового ювілею СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Центральній Управі, Провінційним Екзекутивам, місцевим відділам успішно використати ювілейний рік на добро нашої Української Православної Церкви та її вірним. Хай Господь обдаровує кріпким здоров'ям, успіхами відсвяткувати 1000-ліття хрещення України.

Складаємо на журнал „Промінь" $25.00.

Анастасія Грицак — голова,

Магда Матійовська — касирка.

— — —

ВІДДІЛ ІМ. ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ
у Саскатуні

З нагоди 60-літнього ювілею Союзу Українок Канади

Висловлює щире признання основателькам Союзу, всім давнішим і теперішнім провідницям за виконану досі громадську працю.

Бажаємо членкам успіхів у вихованні майбутніх членок організації, у навчанні української мови як одного з найважливіших чинників у нашому національному житті.

Сердечно вітаємо редакцію журнала „Промінь". Вітаємо Центральний Провід нашої організації і бажаємо якнайкращих успіхів у їхніх плянах та проєктах у ювілейному році і на майбутнє. Щасти Вам Боже!

А. Клопущак — голова,

Марія Гарбус — кореспонд. секретарка.

— — —

Відділ ім. Савелі Стечишин в Кеповна, Б. К. З нагоди шестидесятилітнього ювілею СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

щиро вітає провід організації і членство.

Бажаємо найкращих успіхів у всіх Ваших плянах і праці для добра організації, Церкви та українського народу в цілому.

Щасти Вам Боже!

Анна Воробець, рефер.

НАШИМ ДІТЯМ

У свято Матері

Травень розкинув
Квіти в діброві,
Килими стелить,
Трави шовкові.

То не пташата
Щебечуть в гаю,
Хлопці й дівчата
Пісню співають.

Хлопці й дівчата
Прийшли з квітками
Пошанувати
Три наші Мами:

Що першу — нашу
Матіньку рідну,
Добру, мов сонце,
Любу погідну.

Другу — Вкраїну:
Тугу - надію
Третю — на небі
Матір Марію.

Леся Храплива

Квіти Божої Матері

Синє небо зливалося із квітами квітучого льону, а тепло сонця з теплом у серці малої Люби, коли вона припала до нової розквітлої квітки лілево-рожевої барви.

— Яка ж вона гарна! Як же ж тебе квіточко звати? Тебе я бачила між засушеними священими квітами у паламаря — радісно і ніжно зверталася Люба до квітки.

Прибігла Марійка. І та собі:

— Не бачила там на долах ще. Яка гарна!

— Як називається вона, Марійко?

— Чічка! Чічка Матінки Божої...

Блакитні очі Марійки наповнилися ласкавістю, ніжністю. Дівчатка г л а д и л и квіточку, пестили і тішилися. Подивилися, чи чисті їхні руки. Недавно мили в потічку.

— Не можна рвати квіточки, вона лиш одна. Коли вирвати, уже не зацвіте. Лиш раз у рік в цю пору цвіте вона — повчала Марійка.

Дівчатка повертались додому повні вражень. Думали про чічку. Люба намагається розгадати, звідки ця чічка Матінки Божої взялася у їхньому селі? Пригадала собі, що старі люди оповідали. На місці їх села колись були лише непрохідні ліси. У них заблукала якась людина. Їй подобалося місце над річкою. Вона побудувала хижу, обгородила її довкола, щоб охоронитися перед тваринами. Згодом прибули інші люди на це місце. Так постала перша оселя.

— А тоді, певно, Матінка Божа у блакитній одежі, подібній до квітучого льону, хотіла допомогти людям, що оселилися над потоком. Ходила по горбках і сіяла ці чічки. Матінка Божа любила тих людей. А щоб злий дух не мав доступу до чічок і до людей, то Господь для їх охорони засіяв на межах будяки-чортополохи.

Люба потонула уявою, сівши серед квітів на узбіччі гори. Дякувала Богові за красу, що була довкола.

— Нема чого боятися злого духа, бо є чічки Матінки Божої довкола нас. Мені нічого злого не станеться, дивись Марійко, — продовжувала, — скільки їх довкола. У них є велика сила. Я розповім мамі про нашу квіточку. Ми підемо на прохід з мамою у другу неділю травня на День Матері. Я покажу знайдену квіточку, зрадіє мама, коли розповім, звідки вона тут взялася.

Діти схопилися і побігли до села.

За „чічкою" Марії Головінської вільно переповіла Сестричка Уля.

Дарунок від мами

Коли мені моя мама
Буквар купувала,
Таку мені моя мама
Науку давала:

„Оце тобі, дитинонько,
Дарунок від мами,
Перша книжечка, букварик,
З рідними словами.

Як навчишся їх читати,
Книжечку отвориш,
З прадідами, що в могилах,
Станеш, заговориш.

Як навчишся їх писати,
Про радість і горе,
Ти напишеш — кому схочеш,
За гори, за море.

Запам'ятай, що королі,
Царі, ґенерали...
З букварика маленького
Вчитись починали".

Коли мені моя мама
Буквар купувала,
Таку мені моя мама
Науку давала!

FUTURE PERSPECTIVE OF YOUNG BRANCH MEMBERS

By Maryanne Zuzak

Before I begin to discuss my topic, I wish to thank our long time Members for their hard work. You have not only played an important role in the building of our Organizations, Churches, Museums and Institutes, but you have left us THE YOUNG GENERATION a legacy of treasures in the Ukrainian Culture and Heritage, for which we are truly grateful.

Presently, more often than we would like to admit there seems to exist a problem regarding the Younger Women in CYK. The Ukrainian Women's Association of Canada is an Organization that is mainly made up of members who are older mature women, with a small percentage of younger women to ensure its future. Perhaps, this alone would indicate that our Association is not meeting the needs and aspirations of our YOUNG BRANCH MEMBERS OF TODAY. What are these needs and aspirations, and how can CYK meet them?

First of all, I believe that as young members of CYK we look to YOU as the Organization whereby we can learn more about our Ukrainian Culture and History. It was of course, our Mothers and Grandmothers who knew and brought the different aspects of this culture to us, they have lived it; they spoke Ukrainian to their children, prepared traditional foods, decorated their homes with beautiful Ukrainian handiwork and celebrated Religious Holidays in the Traditional Ukrainian Customs.

Many of our young women today neither speak Ukrainian or understand the many aspects of our Culture, which is indeed, unfortunate and sad. Do not lose hope though, because I believe that many of our young women today are beginning to wake-up to this fact and realize what they have lost. This is where they are looking to CYK for direction and re-education.

Because many of us wish to learn not only the Language better but also are willing to learn the many different handicrafts and culinary arts of their Ukrainian Heritage, Past and Present. Our young members would also like to learn more about Ukrainian Orthodoxy, and how it relates to our life today. I believe once our women have this knowledge, they will put into practice the Arts and the Ukrainian Language and actually be able to live the culture at home and in their daily lives.

Our elders are goldmines of knowledge about our past and culture, let us use their experience and guidance by initiating a program for the entire year where Members could meet, discuss, plan and learn together.

One alignment of the concerne amongst our Young Branch Members today is OUR CHILDREN. Many of us are not only busy at home raising a family, but are also out in the workplace. This does not mean that the Members are not willing to assist in the kitchen or other areas of fundraising, it is just that this should not be the only goal of the CYK as an Organization.

I have spoken to some of our Young Members, who are quite resentful to the Organization because their Mothers have often left them behind in order to work at the hall or to attend meetings. These people are now perspective Members, and do not wish to do the same to their children. If CYK expect these women to become involved in the Organization, I believe that some consideration should be given to providing a place for their children while Mom is busy with CYK functions. What are we doing with these children now? Are we sending them off to the Movies, a friends home, or to a babysitter (probably English). Maybe some sort of Babysitting Service or Ukrainian Games and Storytime be set up at the Hall where Mom is fulfilling her obligation to the Association. Many women today work outside the home, making their spare time precious to them and their families, is one reason why many of our young women do not join or make a full commitment to CYK. Another reason could be that the CYK Local Branch burden them with too many projects and responsibilities.

Another subject that I would like to touch briefly on, and I feel is important, is OUR UKRAINIAN LANGUAGE. Do our Young Branch Members expect the English Language to be used more? This is certainly a difficult question to answer, I do however know that many of us enjoy hearing the Language spoken, and wish to improve their Ukrainian Language skills and to practice their speaking it, it is important though that we hear the Language spoken properly, and not a slang version. Please be forgiving of our mistakes. Don't make the person

feel less intelligent because they do not speak or understand the language well (here we lose potential members). I fell that we should continue to use the Ukrainian Language at our meetings and other organizational functions, but because someone has difficulty in understanding or expressing their thoughts and ideas in Ukrainian, we cannot turn our backs on them. We must give them the chance and opportunity to express themselves in English, if the need be, this does not necessarily mean that we are forgetting about the Ukrainian Language. We ask that you assist us with our Ukrainian whenever possible.

Please, be open-minded to our Younger Members and listen to their thoughts and ideas. Criticize them if necessary, but do it in a positive and constructive manner. I believe if we do this we will increase our membership.

To insure the future of CYK, we must look to our children, we must invest in them, provide them with opportunities in Ukrainian Language and Culture at the same level and equal opportunities they have in our Canadian Society. We must teach them to understand the deep and very fulfilling meaning of the symbolizm and rituals in our Church. We must not only give our children our time and energy, but we must financially support them with resource materials and excellent programs. If we do this for them, then possibly we could develop a sense of pride and a Ukrainian Soul, that will keep forever in them, and maybe they will stay in the mainstream of our organizations.

Let us all work together in fellowship and with love and respect to one another. Let us accept each other's mistakes and begin to talk and communicate, if we do this, the UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA'S YOUNG BRANCH MEMBERS WILL CONTINUE TO GROW AND THE CYK AS AN ORGANIZATION WILL SUCCEED IN ITS ENDEAVOURS.

THE CENTRE FOR UKRAINIAN CANADIAN STUDIES

St. Andrew's College
University of Manitoba

invites applications for

The Andrew and Nellie Pawlik Sholarship

(In Memory of Their Son Ivan)

The Centre invites applications for the Andrew and Nellie Pawlik Scholarship which will be awarded annually to a student who is registered full-time at the University of Manitoba and (i) has completed at least two years of the general major or advanced major in Ukrainian Canadian Heritage Studies, or (ii) is enrolled in a graduate program focussing on Ukrainian Canadian Heritage Studies. The scholarship will not be awarded for scholastic attainments alone. The recipient must be of good moral character and courageous. He/She must have demonstrated an interest in his/her fellowman, the ability to lead and take part in community life, and an interest in public service.

Amount of the award: $250.00 (approx.)
Application procedure:

The application should be in the form of a letter to the Director of the Centre providing the following information:

- university training to date (courses of study, number of years, etc.); include an official transcript;
- awards and scholarships received (name and year);
- community involvement and extra-curricular activities;
- present intentions as to future career;
- names and addresses of two references.

Application deadline: May 1, 1987
Applications should be submitted to:

Director
Centre for Ukrainian Canadian Studies
St. Andrew's Collage
University of Manitoba
Winnipeg, Manitoba R3T 2N2

OSVITA 1987

SUMMER LANGUAGE AND CULTURE COURSES
July 3 to August 1

St. John's Institute, in Edmonton, Alberta, is sponsoring a high school Ukrainian language and cultural summer session from July 3rd to August 1st, 1987.

Fully accredited courses in Ukrainian 10, 20, and 30 will be offered. Scholarships shall be awarded to those students who achieve high aca-

demic standings in these subjects.

In addition, a fascinating array of cultural, social, and sporting activities have been designed to provide participants with a truly pleasurable summer experience.

Share this experience with others in an exciting and stimulating Ukrainian Cultural Setting!

Organizations and individuals are encouraged to sponsor students from their comunities.

SPONSOR SOMEONE FROM YOUR COMMUNITY NOW!

Application forms may be obtained from:

St. John's Institute
11024 - 82 Avenue
Edmonton, Alberta
T6G 0T2
Phone: 439-2320/439-0989

WORKERS AGAINST THE GULAG

The New Opposition in the Soviet Union
Edited and introduced by Victor Haynes and Olga Semyonova, Pluto Press, London, UK. 1979 129 p.p.

This book is a collection written by Soviet workers. The documents were smuggled out of the Soviet Union to contacts in Western Europe and America between 1976 and 1978. For this act, the workers were later beaten or imprisoned or put into psychiatric hospitals. Many are still in the Soviet Gulag.

Gulag is the Russian abbreviation for Chief Administration of Corrective Labour Camps (Glavnoye upravleniye ispravitelno-trudovykh lagerey). It is the Soviet penal system.

The name Gulag became known in the West with the publication of Alexander Solzhenitsyn's "The Gulag Archipelago", whose title likens the labour camps scattered through the Soviet Union to an island chain.

The following is a condensed review of the book.

Life is hard for the Soviet labourer. The worker is paid on a piece-rate system; the wages are decided upon by the Management in accordance with what it considers to be a reasonable average output per person, termed the "norm".

This system has two great advantages for the government. First, it destroys the team feeling amongst the workers. Every one is paid according to what he or she alone can produce. Secondly, the "forms" are a rip-off. The rate-fixers set a production time which demands superhuman effort. To earn enough, the labourer has to work very hard. As soon as the norm is reached, it is adjusted upwards. This holds the wages down.

Then there is the bonus to fulfill the Plan, be it monthly or yearly. But the work is so badly organized, that it is difficult to fulfil the Plan. Secondly, the bonus is paid only if the whole department or shop fulfils the Plan. Reasons like lack of material or breakdown of machines do not count. So, to fulfil the Plan workers must work more hours or two shifts in a row or on one's day off. These hours are not registered and are not paid as overtime. But the Plan is fulfilled and that is the index of success.

Anatoly Marchenko, who died in a prison camp in early December, 1986, gave an account of the working life in a timber plant in the Siberian settlement of Chuna. He had been sentenced to four years exile in Chuna in 1975.

The average worker is supposed to earn 160 roubles a month. In the drying department, all the sorting and stacking is done by hand. The wet planks are five metres long and 19-60 mm. thick. The drying work is done in the open air in all kinds of weather, even 40 degrees frost. The "norm" for each person, be it man or woman, is from 10 to 17 cubic metres a shift. The rate of pay is 23 to 43 kopeks a cubic metre. By this method of counting, the worker does not earn more then 120 roubles a month. Then can learn more if the whole department fulfils the "Plan".

Trade unions are an instrument of the State. They are supposed to be voluntary, but, in reality, all workers belong to unions. The head of a trade union is appointed by the government. The main task of the union seems to be to discipline the workers, not to defend their interests.

A further restraint on the workers' rights is the "labour book" which every worker has to carry. This contains details of his or her work record and without it no worker can get a job.

It is not illegal to strike. But, in reality, the unions, the management and the government have secret agreements to prevent strikes. When they

happen, strikes tend to take a sudden, unplanned outburst of anger. It is resentment over injustices that has grown over the years and it suddenly explodes. That is what happened in Novocherkassk on June 1 and 2, 1962. This town is situated near the mouth of the Don River at the eastern end of the Sea of Azov.

The problem erupted when the Soviet government doubled the price of meat and dairy products. At the same time the largest factory in town, the electric locomotive works, cut its piece-rate by 30 per cent.

What happened is described in graphic detail by Solzhenitsyn. Horror at the sudden drop of their standard of living led to a mass meeting. They asked the works manager how they were going to live. Apparently, the well-fed manager answered that they were used to "guzzling" meat pies, now they could put jam on them. He barely escaped from being torn to pieces.

By midday the whole works was on strike. Women sat down on railway tracks to hold up trains; men began building barriers. Slogans appeared on buildings, "Use Krushchev for sausage meat".

During the night, police and troops moved in on the factory. In the morning, as hundreds of people marched to the works, they were met by troops. Nothing happened for a while. Later it was said that the captain of the first lot of troops refused to order his men to fire on the crowd. His soldiers were banished to Yakuta, Siberia. They were replaced by a non-Russian troop and these fired on the mass of people. Hundreds were killed on the spot. The dead and the wounded were carried away in town buses, which remained blood stained for days. An eye witness reported that there were puddles of blood on the streets and spatters on benches, on paths and on the white washed trunks of trees.

The rest of the people dispersed. Novocherkassk was surrounded by the army and no one was allowed in or out of town. Searches and arrests were made. The families of the dead were moved to Siberia. The shops immediately had more butter, sausage and other good food.

Most Russians never heard of the strike. A whole town had rebelled and every trace was licked clean. Exactly a week later, the Novocherkassk radio announced that the electric locomotive workers had promised to fulfil their Plan ahead of schedule.

Another famous strike was at the hydro-electric station in Vyshgorod, near Kiev in May, 1969. The reason was a dispute over bad housing. All the workers in the settlement joined in. They sent a delegation to Moscow, with a petition signed by 600 workers.

In their appeal, they cited two problems. One was housing. It seems that years before, temporary dwellings were built which were now in need of repairs. The roofs were leaking and the walls were cracking. But the housing manager refused on the grounds that he had already spent thousands of roubles on renovation. The workers countered with, "Not a single nail has been hammered into a single house ever since they were built".

Another complaint was the refusal of the local authorities to issue internal passports, which they considered a violation of their basic rights. Every citizen has an internal passport which contains a residence permit, giving permission to live in a limited area. People can travel or move only by means of a passport. But internal passports may also be denied to workers. In that way managers have a hold on the labourers. No matter how dissatisfied the workers might be with wages, housing or working conditions, they cannot leave to look for work elsewhere.

The result of the dispute was that a Deputy Head of the Regional Administration called a meeting and assured the workers that all shortcomings would be eliminated and that no one would be arrested. Right after the meeting, their leader, I. A. Hryshchuk was arrested and disappeared. The people continued to petition Moscow. Whether they had any success is not documented.

The West first heard of the Free Trade Union Association (FTUA) on November 25, 1977 when Vladimir Klebanov, a skilled engineer from Ukraine, held a press conference in Moscow. On February 1, 1978 he gave a list of 110 candidate members and asked for international recognition and financial aid. Immediately they were attacked by the Soviet authorities as a group of complainers. Their names were given to police and many were arrested and imprisoned. Klebanov was placed in a psychiatric hospital and then transferred to prison. The Free Trade Union Association decided to go underground.

The ultimate fate of the Free Trade Union movement is unknown. It is small and it is persecuted. But perhaps it marks a turning in Soviet history.

Reviewed by *Helen Raycheba*

Звіт Провінційного З'їзду Союзу Українок в Манітобі 1986 р.

Провінційний З'їзд Союзу Українок в Манітобі відбувся під час з'їзду складових організацій СУС та Колегії св. Андрея у Вінніпезі під гаслом: „Рідна українська мова — наша майбутність"!

З'їзд почався Молебнем 7 листопада в п'ятницю вечером в катедрі Пресв. Тройці — служив о. М. Равлюк. Після Молебня до залі увійшли делеґати з прапорами Союзу Українок і СУМК та інші члени.

Спільну сесію З'їзду відкрив голова з'їздового комітету п. Павло Міненко. Господарем сесії був п. Марко Міненко. Після молитви, яку проказав о. М. Равлюк склав привіт в імені громади Пресв. Тройці. Привіти від Централь склали слідуючі: п. Андрій Мельничук — голова СУС, пані Анна Холод — голова Союзу Українок Канади, панна А. Стеценко — голова СУМК, від Провін. Екзекутиви ТУС голова Григорій Кукса, Соня Бейзик — голова Союзу Українок в Манітобі, Павло Міненко — голова СУМК у Манітобі, від дирекції Видавництва „Тризуб" — прот. Т. Міненко, від Колегії св. Андрея — митр. прот. Ф. Керніцький. На закінчення привітів сумківська молодь приготовила і подарувала кілька розвагових точок.

При смачній перекусці, яку приготовили три місцеві відділи Союзу Українок, учасники З'їзду закінчували свою першу сесію.

Дальший хід програми з'їзду перешкодила сніговія. з вітрами і продовження З'їзду Союзу Українок відбулося щойно 30 листопада в неділю після Служби Божої в залі Катедри та перекуски, яку приготовили членки відділу ім. Л. Українки.

Сесію відкрила голова — пані Соня Бейзик. Опісля слідувала молитва та вшанування покійних членок. Президія: редакторка Н. Когуська, А. Павлик, С. Бейзик, П. Ігнаш, Г. Тетеренко та секретарка — пані А. Шевель. Слідували привіти голів місцевих відділів Союзу Українок: П. Ігнаш — від Лесі Українки, А. Шевель — від ім. Кн. Альги, добр. Г. Тетеренко — від відділу Л. Українки в Транскона.

Звіти членок управи були надруковані і доручені делеґаткам при реєстрації. Прочитано протокол з попереднього З'їзду та звіт дворічної праці голови Провінційної Екзекутиви — пані Соні Бейзик.

Пані Бейзик пригадала, що є на продаж книжка — історія Півстоліття на громадській ниві та зробила заклик купувати книжку для себе і в подарунок перед Різдвом. Повідомила також про проєкт Союзу Українок з нагоди 1000-річчя хрещення України — вишивані хоругви та просила складати пожертви на організаційний фонд.

Голова Номінаційної комісії — пані М. Юрків подала склад членок Провінційної Екзекутиви на 1987-88 р.р.: С. Бейзик — уступивша голова, пані П. Ігнаш — голова, добр. А. Міненко — перша заст. голови, добр. М. Керніцька — друга заст. голови, Е. Білич — рекордова секр., Г. Ґеддовс — касирка, добр. Г. Слюзар — україномовна кореспондентка, О. Ковальчук — англомовна кореспондентка. Контрольна комісія: К. Будзинська — відділ ім. Л. Українки при катедрі, А. Шевель — відділ ім. Кн. Ольги при Соборі, М. Назаревич — відділ ім. Л. Українки в Трансконі.

Референтки: Г. Мельник-Марко — СУМК, Г. Коваль — культурно-освітня, А. Павлик — мистецтво, Г. Ласько — стипендії, Г. Майба — шкільництво, Н. Міщук — журнал „Промінь" Е. Зучкан — Ман. Жін. Рада Д. Тарновецька і Д. Кристанович — архів. А. Павлик — представниця до Музею, М. Юрків і В. Ґурська — члени.

Зліва направо: **Павліна Ігнаш, новообрана голова Манітобської Провінційної Екзекутиви Союзу Укрїнок приймає прапор від уступаючої голови Соні Бейзик.**

Окружні представниці: Ґеня Матієшин — Овкборн, М. Чубей — Вайта, М. Білоус — Давфин.

До управи Філії Музею вибрані: Галина Богонос, Гелен Чубата, Ольга Ферре, Теодора Гаврисишин, Розалія Кондра, Кароля Ковальчук, Зеновія Креп'якевич, Василина Кутна, Линда Лазарович, Галина Онуфрійчук, Ангелина Павлик, Маргарета Пестрак, Стелла Петров, Віра Сеньчук, Олена Шувере, Марія Зайцев, Павліна Ігнаш — голова Провін. Екзекутиви.

Контрольна комісія: Галя Ласько, Анна Гетте, Галя Бабій..

Пані С. Бейзик склала подяку членкам уступившої управи за співпрацю з нею та офіційно передала прапор Провін. Екзекутиви в руки новообраної голови — пані П. Ігнаш. Пані П. Ігнаш подякувала за вибір її на голову Манітобської Провін. Екзекутиви та обіцяла чесно і щиро та з гордістю високо буде нести прапор з смолоскипом, який освічує нам дорогу до нашого ідеалу.

Від Провінційної Екзекутиви ТУС п. Ф. Тесарський подякував уступившій управі С.У.К. за добру працю, а нововибраній управі побажав найкращих успіхів та зробив заклик про пожертви на Фундацію СУС.

Редакторка пані Н. Когуська склала подяку уступаючій управі, а особливо пані С. Бейзик, яка з почуттям ідейности йде слідами своєї мами бл. п. М. Мандзюк.

Присутні вставши з місць та щирими оплесками оцінили працю пані С. Бейзик. Пані Н. Когуська подякувала пані П. Ігнаш за те, що вона очолила Манітобську Екзекутиву С.У.К. Молитвою „Достойно є" закінчено сесію.

А. Шевель — секретарка.

РЕЗОЛЮЦІЇ

Виконуючи постанову 43 Всекандського З'їзду в справі урухомлення культурно-освітньої праці при громадах, Манітобський Провінційний З'їзд Союзу Українок закликає свої відділи до більш активної праці, а культурно-освітних референток в порозумінні з настоятелем і управою громади, організовувати святкування з відповідними програмами, з нагоди українських народних свят.

2. З'їзд уважає, що конечним є: підсилити виховання нашої молоді в патріотичному дусі й поглибити їх знання про національну культуру й спадщину та докласти всіх можливих старань — навчати дітей української мови.

3. З'їзд вітає появу історії Союзу Українок „Півстоліття на громадській ниві" працю Наталії Когуської і закликає членство і ширший загал до набуття і розповсюдження цієї історії.

4.З'їзд вітає 60-річчя Союзу Українок Канади та висловлює признання проводам за пророблену працю і закликає членство до активної участи в цих святкуваннях.

5. Беручи під увагу факт, що Український Музей Канади — Музей Союзу Українок Канади виконує і далі може виконувати виняткову ролю в справі збереження, а то й розвитку української культури в Канаді, не тільки в її матеріяльному, але і в духовому аспекті, — З'їзд цією резолюцією закликає повести акцію придбання членства Музею.

Спростування.

В звіті Окружного з'їзду в Роблин переочено пожертву Міхайліни Чавалюк з Мензі, в сумі 10.00 дол. на організаційний фонд. За що перепрошуємо жертводавця.

* * *

Пожертви на Організаційний фонд під час Пров. З'їзду у Вінніпезі

По 50.00 дол.: Відділ ім. Л. Українки — Вінніпеґ, Відділ ім. Д. України — Роблин, Відділ ім. О. Кобилянської — Роза.

По 30.00 дол.: Відділ ім. Л. Українки — Давфин.

По 25.00 дол.: Відділ ім. Л. Українки — Транскона і Відділ ім. Кн. Ольги — Толстой.

По 10.00 дол.: Анастасія Міщук, Ангелина Павлик, Наталія Когуська.

По 5.00 дол.: Домка Тарновецька, Єлисавета Білич, Ольга Юзвишин, Павліна Кревецька, Галя Гедовс, Марія Юрків, добр. Анастасія Міненко, добр. Марія Керніцька і Анна Шевель.

На Стипендійний фонд: по 50.00 дол. — Відділ ім. Д. України — Роблин; по 25.00 дол.: Відділ ім. Л. Українки — Транскона, Відділ ім. Л. Українки — Вінніпеґ; по 15.00 дол.: Відділ ім. Л. Українки — Давфин.

— — —

ЗВІТ ДВОРІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТИ ПРОВІН. ЕКЗЕКУТИВИ СОЮЗУ УКРАЇНОК

ЗВІТ ГОЛОВИ — ПАНІ СОНІ БЕЙЗИК

На засіданнях, що відбувалися впродовж року ми старалися обговорювати різні способи, щоб оживити і скріпити працю у відділах почерез обіжники, листування, особистий контакт та Окружні з'їзди.

Звіт праці:

2-го грудня 1984 р. — Катерина Будзінська і я були в Брендоні на відзначенні „Дня членства", на якому відзначувалося членок за 50-літню та 25-літню працю в Союзі Українок.

24 лютого 1985 р. — Анна Шевель, Катерина Будзінська і я їздили до Брендону і мали зустріч з пані Костинюк, яка погодилася вишити хоругви для Ман. Екзекутиви.

1, 2 і 3 березня — я брала участь в Едмонтоні на конференції СУС.

6 березня — Павліна Ігнаш і я були в Інтернешонал Інн на показі ноші. Цей вечерок спозорувала Пров. Жіноча Рада.

7 квітня — П. Ігнаш і я були на Річних зборах Пров. Жіночої Ради.

7, 8, 9 і 10 — липня я була делеґаткою на Крайовому З'їзді СУС, що відбувся в Форт Ґері готелі в Вінніпезі. Також працювала при реєстрації.

15, 16, 17 і 18 серпня — разом з членками Музейного комітету, Пров. Екзекутивою, членками відділу Л. Українки при катедрі Пресв. Тройці, відділу Л. Українки з Транскона і відділу Кн. Ольги зі собору Св. Покрови зайнялися продажем кави і печева в так зв. „Кофі Гауз" під час Фолькльорами в Київському павільйоні.

8, 9 і 10 листопада — Анна Шевель і я були делеґатками на Пров. З'їзді в Давфин, Ман. Гостя з Централі була Анна Холод. Тому, що Наталя Когуська — гостя доповідачка не могла прибути на цей З'їзд, її промову прочитала Єлисавета Білич.

18 січня 1986 р. — Павліна Ігнаш і я були присутні на Піврічних зборах Пров. Жіночої Ради.

2 березня — Членки відділу Кн. Ольги при Соборі запросили мене, щоб наливати чай на їхньому Весняному чайному прийнятті.

9 березня — Ангелина Павлик, Катерина Будзінська, Анна Шевель і я їздили до Брендону, щоб залагодити справу викінчення хоругов.

12 і 13 квітня — Їздила, як делеґатка від Пров. Екзекутиви на конференцію СУС до Торонта.

27 квітня — Їздила до Портедж ла Прері на святкування їх Дня членства і вручила Грамоти членкам з нагоди 25-ліття їх праці в Союзі та передала привіт від Пров. Екзекутиви.

1 червня — Єлисавета Білич, Анна Шевель, Галя Ґеддов і я їздили до Роблин, Ман., де успішно і величаво відбувся Окружний з'їзд. Програмою керувала пані Андрейчук, яка заступала Окружну представницю — Марію Білоус, яка не змогла бути на цьому з'їзді. Пані Білич дала головну доповідь.

10 червня — мали спільні сходини з відділами Собору, Транскони і Катедри, щоб вияснити справу нашої приналежности до організації СФУЖО. Пані Н. Когуська сказала слово, а Єлисавета Білич провадила нарадами.

День членства в Саскатуні

До приємних рокових імпрез відділу ім. Ольги Кобилянської в Саскатуні належить День Членства, який вже став традицією. Цього року День Членства відбувся в неділю по полудні 22 лютого після Богослуження при співучасти місцевих людей і посторонніх гостей. Імпрезу відкрила культурно-освітня референтка Марія Воронюк. Заля була відповідно прибрана, учасники засідали при накритих вишиваною скатертиною столиках, на яких пишно стояв маленький смолоскип, зроблений із „стайрофовм" Настоятель катедри прот. М. Олесюк проказав молитву. Після того Галя Маским'юк проспівала гимн Союзу Українок при супроводі гри на піяно Алісії Клапушак.

Голова відділу Анна Клапушак привітала учасників і пояснила, що День Членства встановлено для того, щоб прилюдно привітати нових членок та пошанувати грамотою тих, що вибули в організації 25 років, а заслужених роками сеньйорів відзначити почесним членством.

Нових членок представила Анна Михайлюк, а голова Анна Клапушак вручила кожній статут Союзу Українок Канади. Між ними були: Марія Савіцька, довголітня членка з інших відділів (Принц Алберт, Чилевак) бувша провінційна голова, бувша голова Фундації Українського Музею Кананди; Люба Гнат, новоприбула з Польщі, ділова секретарка Централі Союзу Українок Канади; Богданна Грицак, Маруся Олексин, Одарка Гаталай, касирка Централі Союзу.

Анна Гарасимчук, референтка членства, представила членок, що мають за собою 25 років праці у відділі, за яку їх нагороджено грамотою заслуг. Грамоту вручила кожній — Анна Клапушак. До цієї групи належали: Павліна Оленюк, Ольга Білик, Ольга Левицька, Ярослава Грабова.

Першу частину почесних членок представила Михайліна Лемко, а другу Галя Максим'юк. Анна Клапушак вручила кожній рожу: Сеньйори: Анна Андрущак, Анна Баран, Василина Букурак, Олена Дутчак, Франка Гудима, Марія Свик, Анн Михайлюк, Софія Охітва, Ґеня Пастернак, Анна Скоробогач.

Приємною розвагою була інструментальна музика чудових народних мелодій, виконаних Володимиром Вахняком на скрипці і Богданом Рихвою на цимбалах. Обидва досвідчені музиканти, знавці свого діла. Їх можна було слухати і слухати.

В програму входив панель під керівництвом Мар'яни Зузак на тему: 60-ліття існування Союзу Українок Канади, в якому взяли участь бувші голови — Савеля Стечишин і Марія Ткачук та сучасна голова Анна Холод. Кожна з них говорила про працю Союзу Українок Канади в роках її урядування. По закінченні промов учасники задавали питання.

При катедрі Пресв. Тройці існує активний Клюб Сеньйорів, який має свій хор під управою Михайла Гаврилова. Саме цей хор виступав на імпрезі і розвеселив зібрання гарно виконаним співом народних пісень. Після того відбулася розігравка на „Промінь". Марія Воронюк закрила імпрезу словом подяки усім і запросила учасників залишитися на чайну гостину.

При нагоді Дня Членства влаштовано виставку новіших видань Консисторії, Союзу Українок Канади та окремих авторів. Книжки розложено на довгому столі. Біля виставки згрмаджувались зацікавлені любителі книжок, оглядали нові твори.

Учасники ще довго гуторили в дружній атмосфері при чайку.

С. С.

---

15 червня — промовляла на обіді в громаді Плезент Гоум, Ман., щоб поінформувати тамтешнє жіноцтво про Союз Українок і заохотити їх вступити в його ряди для праці. Сподіємося, що тут створиться новий відділ Союзу Українок Канади.

19 серпня — була присутня та передала привіт на річний „Вайд ап" котрий улаштували членки відділу Союзу Українок при катедрі Пресв. Тройці в Вінніпезі.

30 липня — 1 серпня — була делеґаткою на першій пленарній конференції С.У.К. в Ванкувері.

12, 13, 14 і 15 вересня — працювала в так зв. „Кофі гавз" на Фолкльорамі, з відділами Л. Українки з Транскона, Кн. Ольги з громади Св. Покрови і Л. Українки з катедри Пресв. Тройці в Вінніпезі.

10 жовтня — була присутня на Передконґресовій нараді, що відбулася в катедрі Пресв. Тройці в Вінніпезі.

10, 11, 12 і 13 жовтня — була делеґаткою від Пров. Екзекутиви на Конґресі КУК в Вінніпезі.

26 жовтня — була запрошена наливати чай, що влаштовує відділ ім. Л. Українки в Вінніпезі.

29 жовтня — Пані Павлик, пані Вакалюк і я їздили до Портедж ля Прері на зустріч з членками в справі Музейної Фундації в згаданім місті.

Соня Бейзик

Свято-академія на пошану Лесі Українки і Жінок героїнь

ВІДДІЛ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ ГРИМЗБІ, ОНТ.

У неділю 15 лютого цього року, після Служби Божої о. Г. Планіда відслужив панахиду за сл. пам'яті поетеси Лесі Українки і всіх відомих і невідомих жінок-героїнь. Після панахиди усі присутні перейшли до церковної авдиторії, де на усіх чекала смачна перекуска, яку приготовили членки відділу Союзу Українок. Отець Г. Планіда проказав молитву та поблагословив всі страви. Співом „вічная пам'ять" ушанували тих доньок українського народу, які принесли в жертву своє життя в боротьбі з окупантом. Після перекуски приступили до другої частини свята. Програму відкрила пані М. Нечай, відповідним вступним словом на тему: „Жінки героїні в історії нашої поневоленої батьківщини".

Глибоко-змістовний реферат — „Привіт героїням" прочитала панна Орися Бурак. Добре опрацьовані реферати за Лесю Українку — прочитала пані Мир. Шпитковська і за Марію Білецьку — прочитала пані П. Бойчук. Марія Білецька — героїня, яка безліч жертвенної праці принесла для допомоги українським інвалідам, щоб облегшити їхнє нужденне та тяжке життя. Діти Рідної школи при церкві також узяли участь у програмі свята, виступивши із деклямаціями і проспівала пісню. Дітей підготувала учителька — панна О. Бурак.

Перебіг праці відділу ім. Кн. Ольги при Соборі Святої Покрови в Вінніпезі

Успіх праці кожної організації залежить від активности її заряду та членства. Відділ ім. кн. Ольги при соборі Божої Матері у Вінніпезі був і є активний в праці при громаді. Він приготовляє обіди, перекуски, вечері, наглядає за Рідною і Недільною школами, організовує доповіді на різні національні теми та інше. Для придбання фондів, кожної другої середи членкині разом із сестрицтвом роблять і продають вареники. Впродовж всього часу відділ складав пожертви не тільки на церкву, але й на різні народні потреби. В цьогорічному сезоні праці в міру своїх сил і можливостей, було зорганізовано кілька доповідей, а саме: в жовтні відбуто Свято Книжки, в листопаді відмічено — Листопадовий Зрив, в січні виголошено доповідь про Свято Державности України, в лютому відзначено велику поетесу — Лесю Українку, про що я хотіла б трохи більше сказати. В неділю 20 лютого 1987 року після Святої Літургії, члени Соборної громади зійшлися до авдиторії, де після смачної перекуски відбулося скромне святкування. Культурно-освітня референтка — пані Людмила Онуфрійчук у вступному слові привітала присутніх і коротенько згадала про Лесю Українку, її письменницьку працю; згадала про умови, в яких вона творила переносячи терпіння фізичних болів, але до кінця свого коротенького життя була незламною. Леся Українка, сказала пані Онуфрійчук, займає одне з найпочесніших місць в українській літературі. Після того попросила пані Галину Коваль до головної доповіді. Пані Галина добре знана у Вінніпезі, як активна суспільно-громадська діячка в організації Пласт, Союзі Українок Канади та в інших жіночих організаціях. Знана своїми виступами на публичних святкуваннях, виголошуючи глибоко-змістовні доповіді, рицитуючи поеми, та читаючи уривки з вибраних творів письменників. Доповідь пані Галини Коваль була дуже добре опрацьована, дуже інформативна, переплітана добірними уривками з поезій Лесі Українки та передана з глибоким відчуттям. Доповідачка до глибини душі зворушила серця присутніх, які нагородили її довготривалими оплесками. Українська громада у Вінніпезі дійсно щаслива, що має таку здібну мистецьку силу в особі пані Галини Коваль. Культурно-освітня референтка щиро подякувала в імені всіх присутніх і побажала дальших успіхів в її невтомній праці. На тому свято закінчено.

В місяці березні належно вшановано пам'ять Тараса Григоровича Шевченка. В неділю 15 березня, заходами шкільного комітету відбувся дуже успішний концерт, в якому взяли участь виключно діти Рідної і Недільної шкіл і який підготовили їхні учителі з допомогою пані Марії Бан. В середу 18 березня на чергових сходинах відділу, були висвітлені 222 прозірки на тему: Тарас Шевченко Мистець-маляр. Цим ми познайомилися з мало відомою творчістю Тараса Шевченка, як блискучого й талановитого мистця-маляра.

Поручаємо всім відділам у Вінніпезі неоминути нагоди побачити цю збірку ілюстрацій, на яку ми із захопленням і зворушенням дивилися.

Це ще одна сторона невмирущої творчості Тараса Григоровича Шевченка.. Панові Григорієві Поні належить велике признання і подяка за великий труд зібрання цього матеріялу. Квітень, підготовляє нас до зустрічі Світлого Воскресення Христового з участю в церковних відправах та приготовлення традиційного Великоднього печива та писанок.

М. З.

Членки відділу проспівали пісні: „Горе ж має горе" і „Чи знаєш ти". Акомпаніювали співу по мистецьки на мандолінах — пані С. Шпитковська і М. Шпитковська, а пані В. Яворська продеклямувала із глибоким відчуттям — „500 героїням Кінгіру".

Голова відділу пані В. Яворська подякувала усім членкам з культурно-освітнім комітетом на чолі за влаштування цього свята. Голова громади пан Дм. Шпитковський у кінцевому слові склав подяку і признання усім, а особливо учням Рідної школи і молоді, які брали участь у святі, підкреслюючи важливість таких свят для піднесення нашого культурного рівня і збагачуючи нас духово та освідомляючи наше молоде покоління. Усі присутні склали пожертву в сумі $125.00 на фонд допомоги родині Івана Дем'янюка. Та як і завжди членки відділу не забувають за „Промінь" і пересилають скромну пожертву в сумі $25.00.

Марія Нечай, культурно-освітня референтка.

Вшанування роковин Л. Українки

ВЕРНОН, Б. К.

В неділю 15 лютого 1987 року заходом відділу ім. Кн. Ольги відбулося коротеньке, але гарне святочне відзначення — роковини великої поетеси Л. Українки.

Підчас Обідниці о. П. Блажук відслужив поминальну молитву за Л. Українку Після Обідниці всі зійшли до церковної залі, що була святочно прибрана На столику портрет Лесі Українки прибраний був вишитим рушником і квітами, а перед портретом розложені її твори. Членки Союзу Українок подали перекуску, а так слідувала програма свята.

Голова відділу пані Д. Панчук привітала присутніх вступним словом, та попросила настоятеля о. П. Блажука провадити програмою. Отець П. Блажук вперше підкреслив велике значення поетичного слова Лесі Українки та попросив усіх почати програму відспіванням — „О, Канадо" і „О, Україно".

Добродійка П. Блажук прочитала реферат „Життя і творчість Лесі Українки". Усі спільно знову проспівали кілька пісень. Пані Н. Микитюк прочитала поезію Лесі Українки — „Мати невільниця".

Знову всі проспівали кілька пісень. І на цьому програма закінчилася. Голова відділу пані Д. Панчук виголосила кінцеве слово, яким подякувала всім тим, що брали участь та всім присутнім гостям, ща зовітали для звеличання цього свята. Гимном „Ще не вмерла Україна", закінчена це свято. Збірка зі свята принесла $30.00 на пресовий фонд журнала „Промінь".

Н. Микитюк, рефер. „Променя".

45-літній ювілей відділу ім. Л. Українки у Вінніпезі

Березня 22 1987 року відділ ім. Л. Українки влаштував свій ювілей з нагоди 45-ліття своєї діяльности, на якому також вшановано членок 60-річчя праці, 25-річчя та нових членок.

Багато приготувань треба було зробити наперед, щоб хоч у скромний, але гарний спосіб, відзначити тих членок, що рішили організувати жіноцтво в товариство, в якому можна поширювати культурну і громадську діяльність, ділитися думками, набирати знання і дбати про Українську і Недільну школи. Поза це треба було придбати грошей, щоб помагати будувати катедру Пресв. Тройці, приготовляти ріжні підприємства, щоб між нами була єдність думки та щоб ми могли плекати українську духовість.

По Святій Літургії, всі люди зійшли до авдиторії, де комітет кухні приготовив смачну перекуску.

Точно о годині 1:00 заступниця голови відділу пані О. Бугера попросила Протопресвітера д-ра Ф. Керніцького проказати молитву, а Митрополит Василій поблагословив ювілейне святкування.

Всі відспівали гимн Союзу Українок при помочі пані Галі Майби на піяно. Опісля слідувала одно-хвилинна мовчанка за покійних членок.

Пані О. Бугера представила пані О. Ковальчук — голову комітету членства, котрий так гарно попрацював над програмою цього свята.

Пані О. Ковальчук дальше провадила програмою. Привіти відділові на цьому святі склали: Блаженніший Митрополит Василій і голова Провін. Екзекутиви на Манітобу — пані П. Ігнаш.

Головну доповідь виголосила пані А. Павлик, перша голова відділу. Пані А. Назаревич її представила. Пані А. Павлик у своїй промові пригадала присутнім про початки, завдання товариства, його стремління та про те, що вже здійснилося. Доповідь буде поміщено особно.

Вшановані за 60-ліття активної діяльности в Союзі Українок Канади, а тепер у Відділі ім. Лесі Українки. Сидять зліва направо: М. Прокіпчук, Зеновія Креп'якевич, А. Олійник, М. Марко. Відсутня добр. С. Стратійчук.

Для розваги, Надя і Леся Кравченко відспівали пару пісень. Пані А. Ґурська обдарувала їх червоними маками.

Панна Д. Гаврисишин представила членок сеньйорів 60 років членства, а саме: Зеновію Креп'якевич, панну М. Марко, пані М. Прокіпчук, добр. С. Стратійчук — (яка в лікарні). Грамоту передано її доні Н. Стратійчук і пані А. Олійник. Всі були нагороджені грамотами, котру вручала їм голова Пров. Екзекутиви — пані П. Ігнаш.

Пані Леона Радчук представляла членок, що працювали в відділі 25 років, а саме: добр. А. Міненко, пані Ю. Камінську, А. Шеремету, М. Солонику і Є. Василишин. Пані О. Бугера нагородила їх всіх грамотами.

Кожного року наш відділ представляє нових членок. П-ні С. Дзюба представила, а пані Л. Ґурська і пані Л. Радчук подали їм статут і квітку червоного маку. Слідуючі стали новими членками: Пані М. Самоїл, М. Рурак, В. Ґорчинська, С. Космайдер, Дж. Слоновська, Д. Зубрак, О. Сморенґ і Л. Маслій.

На закінчення пані О. Бугера попросила голову відділу пані Н. Міщук вручити подарунок уступаючій голові — пані П. Ігнаш з оцінкою праці у відділі за такі довгі роки.

Пані А. Ралько виголосила кінцеве слово, подякувала всім, що в якийнебудь спосіб причинилися до цього гарного свята. Програма закінчилася молитвою, яку проказав о. Т. Міненко.

М. Ю.

Хористи при катедрі Пресв. Тройці у Ванкувері, Б. К. складають $15.00 на нев'янучий вінок нашої бувшої членки хору бл. п. Наталки Гречки, яка упокоїлась 2 березня 1987 року. Вічна їй пам'ять!

Хористи при катедрі Пресв. Тройці у Ванкувері, Б. К.

— — —

Замість пахучих квітів на свіжу могилу нашої дорогої мами і бабусі, бл. п. Катерини Бюн-Тузик, упокоїлася 10 березня 1987 року. У її незабутню пам'ять складаємо $40.00 на прес-фонд журнала „Промінь". Хай канадська земля буде їй легкою. Вічна їй пам'ять! Горем прибиті діти і внуки.

Дочка Юзя з родиною — Брендон, Ман.; Син Іван з родиною — Едмонтон, Алта.; Дочка Маруся — Торонто, Онт.

У незабутню і світлу пам'ять дорогого мужа, батька і дідуся, бл. п. Петра Кивириго, кладу китицю квітів на його могилу і засилаю $10.00 на „Промінь".

Дружина Василина Кивириго,
сини, невістки, внуки, правнуки
і правнучки — Мелфорт, Саск.

— — —

Складаю дар $20.00 на журнал „Промінь" як нев'янучий вінок у пам'ять моїх рідних батьків: — Тимка і Марії Ґошко, мужа Юліяна Ґошко і Стефана Когута, брата Михайла і Захарія та Марту Ґошко, які відійшли у вічність. Покійним вічн па'мять!

Анна Бойчук з родиною.

— — —

Вдекорована ялинка

Щороку ми приготовляємося до наших Різдвяних Свят. Ці свята ми святкуємо нашими традиційними звичаями.

Багато літ назад, наші батьки прийняли звичай перед святами і ми тепер вносимо деревце до наших домів. В цих модерних часах ми, як і інші люди, купуємо гарні блискучі прикраси і прибираємо нашу ялинку.

Щоб більше внести наше мистецтво у прибрання нашої ялинки, наші членки відділу ім. Савелі Стечишин у Келовна, Б. К., постаралися прибрати ялинку нашою вишивкою і печивом. Ми пекли маленькі колачики, віночки і голуби. Зі соломи ми зв'язували звізди і сплітали віночки, котрі ми вішали на деревце. Наша вишивка на ялинці була у формі маленьких подушечок, котрі ми вишивали з обох боків традиційними взірцями. Біля ялинки ми поставили наш Дідух, перев'язаний вишитим рушником. Голуби, що сиділи на раменах ялинки, дивились вгору, мов і вони, очікували тієї першої зірки на небі на Святий Вечір.

Прибрання нашої ялинки зробило велике враження на нас і дало нам велике задоволення. Пару хвилин ми стояли мовчки, і мов у сні, до нас лунала коляда „Бог Предвічний народився", а наш поважний Дідух, зі своїм колоссям, повним пшеничного зерна промовляв — „Славімо Його".

Анастасія Ратковська.

ЗАМІТКА СКЛАДАЧА:

Ялинка, це чужа традиція. Належить цей звичай до народів германської групи, особливо німців і англійців. Ялинкою прикрашають свої свята різні народи, а нічого спільного з нашим традиційним Різдвом ялинка немає.

Привітали на новому поселенні
ЛОНДОН, ОНТ.

День 21 грудня 1986 року напевно надовго залишився в пам'яті п-ва Олени і Василя Семенюків. Після Служби Божої зібралися ближчі і дальші знайомі пані Олени Семенюк з пані добр. Надією Метулинською „відшукати", де якраз поселилась пані Олена. За кілька хвилин їзди група „шукачів" постукали у двері п-ва Семенюків, коли відчинила двері пані Олена, то дійсно не знала, що сказати і запросила гостей до хати. „Гості" скоро розмістилися по місцях, а пані Олександра Тищенко пояснила значення наших відвідин і вручила пані Олені маленький дарунок. Пані скоро поставили перекуску на стіл і всі разом відспівали „Отче наш", а також многоліття п-ву Семенюкам.

Голова Жіночого Товариства пані Віра Яременко привітала пані Олену на новому місці від Жін. Товариства і всіх присутніх і побажала їм всього найкращого у їхньому житті. Пані Віра Яременко сказала, що пані Олена є невтомна і заслужена працівниця не тільки у Жін. Товаристві і церкві, а також і в інших українських організаціях. П-во Семенюки подякували всім за відвідини і склали пожертву від себе на прес-фонд „Променя" в сумі $20.00. Щасти Вам Боже!

Присутня.

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ:

Т. Сидоренко, Монтреал	**8**
Фіона Тарновець, Едмонтон	**7**
Ірина Гуменюк — Годсон Бей, Саск.	**2**
Марія Мех, Оттава	**2**
Марія Лазарук, Едмонтон	**2**
Добр. Марія Шадурська, Гамільтон	**2**
Марія Сохацька — Норт Бетлефорд, Саск.	**1**
Надія Шульга, Торонто	**1**
Євгенія Легкодух — Восетна, Алта.	**1**
Константина Чорна, — Міссиссага, Онт.	**1**
Відділ ім. Софії Русової	**1**
Наталя Давдс — Ошава, Онт.	**1**

Складаємо щиру подяку референткам та всім іншим, що придбали нових передплатниць. Зокрема хочемо підкреслити, що пані Т. Сидоренко, референтка відділу Доньки України в Монтреалі від річних зборів здобула 20 нових передплат.

Редакція і адміністрація

— — —

Централя Союзу Українок Канади в Саскатуні висловлює щирі співчуття касирці Централі — Одарці Галалай, з приводу упокоєння її дорогої сестри бл. п. Василини Натишак-Вик, упокоїлася на 54-му році життя у Темпа, Флорида, дня 23 лютого 1987 р. Вічна їй пам'ять!

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

В ОДИНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ УПОКОЄННЯ ДОБРОДІЙКИ ПАРАСКЕВИ ФЕДАК

В одинадцяту річницю упокоєння дорогої дружини, мами і бабуні, добродійки Параскеви Федак, яка упокоїлася 19 квітня 1976 року в місті Гамільтон, Онтаріо, складаю на нев'янучий вінок $30.00.

Митрополит Василій

— — —

У незабутню пам'ять моїх батьків (родичів) бл. п. Івана і Анни Олійник, — упокоїлись 1961 року; мого брата отця Василія Олійника — упокоївся 18 березня 1981 року, складаю замість квітів у їх пам'ять $20.00 на журнал „Промінь". Вічна їм пам'ять!

Софія Пилипів, Винярд, Саск.

— — —

В четвер 29-го січня 1987 року в Едмонтоні, відійшла у вічність на 73-му році свого трудолюбивого життя, добр. Стефанія Сас.

Покійна Стефанія високо цінила почуття особистої гідности, й тому осягнула шляхетну духову професію оперової співачки. Вона виступала в різних головних театрах в Україні й інших державах Европи. Брала участь в церковно-громадських хорах в Канаді.

На свіжу могилу бл. п. добр. Стефанії, кладемо нев'янучий вінок і посилаємо $50.00 на журнал „Промінь". Вічна їй пам'ять!

Митр. Прот. д-р С. Сасові й родині висловлюємо глибоке співчуття.

Добродійки міста Едмонтону: Ольга Бойчук, Маруся Василів, Надя Крищук, Маруся Лакуста, Юстина Лучак, Іванна Паламарчук, Надя Стус, Наталія Фляк, Маруся Хом'як і Стефанія Юрківська.

— — —

Складаємо на нев'янучий вінок і засилаємо $10.00 на журнал „Промінь" у пам'ять нашої дорогої мами покійної Юлії Ґабриш, яка відійшла від нас 19 квітня 1970 року. Вічна їй пам'ять!

Діти: Михайліна і Роман Дем'янюк — Кемрось, Альберта.

У світлу пам'ять моїх родичів — Миколи Байдала, який упокоївся 29 грудня 1973 року й Анни — упокоїлася 28 квітня 1985 року — обидвоє поховані на цвинтарі у Вегривіл, Альберта, в їх пам'ять складаю $50.00 на журнал „Промінь". Хай з Богом спочивають.

Катерина Рожак, Едмонтон.

— — —

Кладемо китицю весняних квітів у незабутню пам'ять нашої дорогої доні Тереси-Надії, яка упокоїлася 23 грудня 1978 року, і складаємо наш дар $25.00 на журнал „Промінь".

Родичі: А. і С. Темрик, Ревелтон, Б. К.

— — —

Замість квітів на свіжі могили довголітніх — (понад 50 років) членок Відділу ім. Лесі Українки у Ванкувер, складаємо в їх пам'ять на нев'янучий вінок $45.00 на журнал „Промінь". Бл. п. Анна Пелех одна з основоположниць Відділу ім. Лесі Українки у Ванкувері упокоїлася 14-го січня 1987 р. Бл. п. Анна Мойсеюк упокоїлася 11-го лютого 1987 р. Бл. п. Марія Гриценко упокоїлася 24-го лютого 1987 р. Вічна їм па'мять!

Маргарета Ременда, реф. „Променя".

— — —

У незабутню пам'ять нашого дорого сина Василя Хітика, який упокоївся 9 квітня 1984 року, замість квітів складаємо $10.00 на журнал „Промінь".

Вічна йому пам'ять!

Русел і Марія Прасол, Вінніпеґ.

— — —

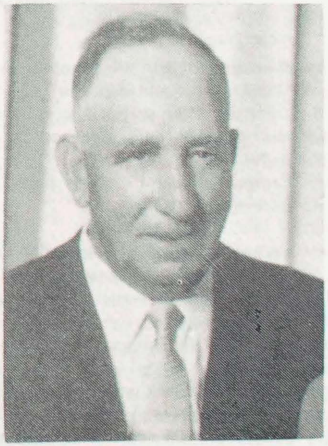

У двадцять шості роковини упокоєння нашого дорогого мужа, батька Олександра Ружецького, який упокоївся 19 квітня 1961 року складаємо вінок з нев'янучих квітів на його могилу й засилаємо у пам'ять покійного $20.00 на журнал „Промінь".

Дружина Анна, донька Розалія, зять Іван з родиною, Вінніпеґ, Ман.

— — —

У 35-ту річницю упокоєння мого дорогого мужа Василя Саламандика, в його світлу пам'ять посилаю $25.00 на журнал „Промінь". Спочилому хай буде вічна пам'ять!

Дружина Параня Саламандик, Едмонтон.

У світлу й незабутню пам'ять мого дорогого мужа, дітям батька й онукам дідуся — бл. п. Василя Марусяка, народженого в Україні в селі Стопчатові 18. 1. 1914 р. — упокоївся 18. 2. 1987 р., в його пам'ять складаю $30.00 на „Промінь". Вічна йому пам'ять!

Дружина Анна Марусяк з дітьми — Линден, Онт.

— — —

У другу річницю упокоєння нашого дорогого внука Ґері Старчука, який загинув 18 травня 1985 року в автомобільній катастрофі на 18-му році життя, кладемо китицю пахучих нев'янучих квітів на його могилу і в ніколи незабутню його пам'ять засилаємо $25.00 на журнал „Промінь. Вічна йому пам'ять!

Баба Євгенія і дідо Іван Лехкодух — Восетна, Альберта.

— — —

У першу річницю смерти мого дорогого брата Миколи Кващука, який з причини серцевої недуги відійшов у вічність 3-го квітня, 1986 року. Замстіь квітів у його пам'ять з доброю згадкою про нього засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Сестра Євгенія і швагер Іван Лехкодух — Восетна, Альберта.

— — —

На свіжу могилу добр. і приятельки Теклі Куліш — упокоїлася 22 грудня 1986 р., кладемо китицю нев'янучих квітів на її могилу і в незабутню пам'ять Покійної — засилаємо $10.00 на „Промінь".

Іван і Євгенія Лехкодух — Восетна, Альберта.

— — —

У другу річницю нашого улюбленого сина і брата Ґері Старчука, який загинув у трагічному автомомільному випадку 18 травня 1985 року — на 18-му році життя, замість квітів з аспокій його невинної душі складаємо в його пам'ять нев'янучий вінок $20.00 на „Промінь".

Родичі — Леся і Дмитро Старчук, брати — Браєн і Лорен, Восетна, Альберта.

— — —

У другу річницю мого первого брата Андрія Лехкодуха, який відійшов у вічність 21 травня 1985 року у Мінот, Норт Дакота, США, що впродовж трьох днів переносив біль серця, замість квітів, складаємо у пам'ять Покійного $10.00 на „Промінь".

Іван і Євгенія Лехкодух — Восетна, Альберта.

Відділ Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки у Давфині, Ман. замість квітів складає $10.00 на свіжу могилу членки бл. п. Катерини Бюн-Тузик, яка упокоїлася 10 березня 1987 року.

Покійна належала до Союзу Українок Канади поверх 50 літ. Передплачувала журнал „Промінь" від самого початку. Вічна їй пам'ять. Щирі співчуття виславлюємо родині.

Марія Тузик — голова,
Марія Білоус — реф.

— — —

Членки відділу Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки, складають нев'янучий вінок на свіжу могилу дорогої нашої почесної членки бл. п. Михайлини Котик, яка упокоїлася 17 березня 1987 року. Маючи 88 років.

У світлу пам'ять покійної засилаємо $10.00 на журнал „Промінь". Родині висловлюємо щирі співчуття. Покійній вічна пам'ять!

За відділ:
М. Тузик — голова, М. Білоус — реф. „Променя".

— — —

КИТИЦЯ НЕВ'ЯНУЧИХ КВІТІВ

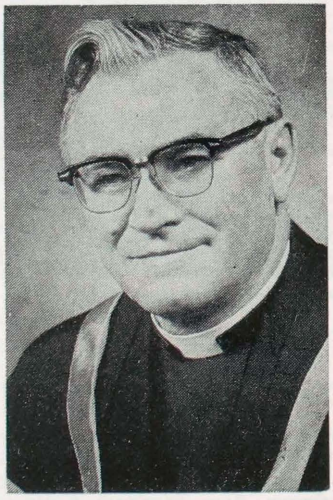

Складаємо наш дар $150.00 на журнал „Промінь" у пам'ять митрата Степана П. Симчича.

Перебуваючи у Британській Колюмбії в 1944 році, о. С. Симчич, як капелян канадської армії, давав обслугу Канкуверській Православній Громаді без винагороди.

Повернувшись з Европи в 1946 році, Консисторія призначила його як першого пароха Ванкуверської громади за винагородою $75.00 місячно. Добродійка Симчич учителювала в публичній школі, та школах Українській і Недільній при громаді. Вони мешкали у своїм власнім домі.

Шануючи заслуги митр. о. Степана Симчича на полі церковному, як і народницько-громадському кладемо китицю квітів на його могилу.

Фарвин і Марія Богдан,
Ванкувер, Б. К.

Відпітають сірим шнурком...
ГАМІЛЬТОН, ОНТ.

І ще одна українська душа відлетіла у засвіти... Це — Галина Кристанович із Гамільтону, Онтаріо.

Народилась вона на війною знищеній Київщині, в родині Шевченків, 26 грудня 1921 року. Належала до тієї генерації, якій доля судила життя повне тяжких переживань: розкуркулювання, голод, Другу світову війну, скитання по чужині і т. д.

Приїхала Галина до Канади з чоловіком Григорієм в 1948 році, перше до Форт Франсес, а потім до Гамільтону. Тут Галина і Григорій тяжко працювали, загосподарились, здобули друзів. Тут народились їхні дві дочки: Люба і Соня. Поволі закорінювались вони в канадську землю, яка прийняла їх на постійне життя, а потім і на вічний спочинок.

Галина, крім опіки над дітьми й домом, не переставала працювати. Львину частину зароблених грошей звертала на допомогу рідним в Україні. Знаходила також час для праці в громаді, чи то в „Батьківському Комітеті" Української школи, в Союзі Українок Кааанди, чи в Комітеті Українок Кааанди. Двері її гостинного дому були відкриті не тільки в неділю й свято, але також і в будень для всіх, хто відчував потребу поговорити чи порадитись.

Померла Галина 28 грудня 1986 р., один день після свого 65-го дня народження. Панахиду по покійній відслужив о. Григорій Мельник із Ст. Кетеренс, а чин похорону в соборі Св. Володимира, виповненому знайомими й приятелями, о. Мих. Шкрумеда, настоятель собору та о. Григорій Мельник, з участю соборного хору під диригентурою М. Сушка.

Подруги Галини підготовили тризну, якою провадила пані Варвара Логин. У своєму прощальному слові, вона підкреслила щирість і працьовитість покійної, та закликала молоду ґенерацію заповнювати спорожнілі місця в нашій Церкві і громаді. Від Союзу Українок , пані Галя Олексюк зложила співчуття родині та висловила свій жаль по втраті такої працьовитої членки. Англомовних присутніх привітав Тарас Бродгед, та поділився з ними своїми спомінами про покійну.

Від Комітету Українок Канади прощала Галину, як членку управи, голова відділу — пані Ганна Садівська, підкреслюючи її добросердечність і працьовитість.

Дарія Бродгед попрощала покійну від імені дочок Соні і Люби з чоловіком і синами, брата Івана і рідних в Україні, та подякувала всім, що прийшли в цю останню гостину до Галини, та допомогли гідно відпровадити її на вічний спочинок.

При кінці тризни, настоятель парафії, о. Михайло Шкрумеда, попрощав покійну в імені управи парафії. Отець Григорій Мельник проказав молитву, а присутні заспівали „Вічную пам'ять".

Так відпровадили ми Галину Шевченко-Кристанович, скромну трудівницю, з малими вимогами до життя, але з великим серцем і великою любов'ю до ближнього.

В пам'ять покійної Анни Корній

Ділимося сумною вісткою, що дня 7-го грудня 1986 р. в лікарні в Бурлінґтоні несподівано відійшла у вічність Анна Корній, дорога нам дружина, матір, бабуся, сестра, приятелько, членка Союзу Українок Канади й Української Православної Церкви.

Анна Корній, наймолодша дочка бл. п. Івана і Євдокії Мемрик народилася 24-го липня, 1930 року в Брукленде (Вінніпег), Манітоба. Анна учащала до народної і середної школи у Вінніпезі, а науку в українській школі та навчання народніх танців побирала при Товаристві „Просвіта". Окрім цього Анна брала лекції балету і модерних танців „теп денс". Окрім великого зацікавлення в танцях, Анна виявляла замилування до

української мови, пісні, музики і народнього мистецтва, а особливо, до вишивання і писання писанок.

Молодою 18-літньою дівчиною Анна переноситься до Торонта до старшої сестри Михайліни, де почала працювати і допомогла батькам переїхати в Східню Канаду, де вони оселилися на овочевій господарці в 1950 році. Анна відразу вступила в ряди СУМК в Ґрімзбі, де вона й познайомилася з молодим СУМКівцем Богданом Корнієм, за якого вийшла заміж в 1950-му році. Це подружжя Бог поблагословив двома дочками Дарусею і Христиною.

Після одруження Анна і Богдан активно працювали при церкві Св. Юрія в Ґримзбі. Вони переселилися до Виндзор, Онт. на короткий час, де були власниками підприємства. Це їх не задоволяло і в 1952-му році вони повертаються до Гемільтону, де до сьогодні родина активно працює при соборі Св. Володимира і в складових організаціях СУС.

Крім своїх родинних обов'язків, Анна активно працювала на церковно-громадському полі. Вона проявляла свою здібність, як довголітня працьовита членка Союзу Українок Канади. Спочатку у відділі „Калина", а опісля у відділі ім. „Лесі Українки", де вона займала ріжні позиції в управі як касирка, референтка „Променя", в комітеті відвідування хворих, господиня та сестриця до церкви. В Східній Екзекутиві Союзу Українок Канади свого часу Анна була касиркою і референткою „Променя". Анна також була відданою сестрицею при соборі Св. Володимира. Як членка Інституту Св. Володимира вона положила багато зусиль в господарській підготовці до „Каравану"

на протязі багато років. Анна також була членкою Канадського Музею Союзу Українок Канади.

Анна мала велику здібність до народнього мистецтва, а особливо до вишивання. Її дім все був прикрашений чудовими вишивками. Анна також вишивала речі до церкви та передавала своє знання молодшим. Тут слід згадати, що її старша дочка Даруся перебрала цю здібність і талант від матері та ввесь час працює над вдосконаленням цього мистецтва. Найбільше її замилування було писання писанок. Навчала СУМКівців та всіх, які її запрошували. Анна провадила лекціями та демонструвала писання писанок поза українською громадою, як в Гамільтоні Плейс, в бібліотеках Гамільтону і Бурлінґтону, в Центрі Багатокультурности та в різних школах. Вона виступала на телевізії та давала інтерв'ю для часописів на тему писанки.

Анна понад все була вірною дружиною своєму мужеві Богданові, примірною матір'ю та добрим прикладом своїм дочкам Дарусі і Христині, дбайливою бабусею своїй внучці Тарі та близька сестра Михайліні і Марії. Анна ставила свою родину на першому місці та весь час дбала про те, щоб їх дім був дійсно українським і православним.

Похоронні відправи відбулися в такому порядку: в середу 10 грудня Панахида в Траскат Бравн похоронному заведенні, а в четвер 11 грудня чин Похорону в соборі Св. Володимира в Гамільтоні. Ці похоронні відправи очолив о. Михайло Скрумеда, парох собору Св. Володимира, та співав парафіяльний хор під проводом Макара Сушка. Тіло покійної відправлено на цвинтар Вудлендс.

Після похорону відбулася трапеза в залі при соборі Св. Володимира в присутности великої кількости родини і знайомих. Господарем цієї трапезу був Василь Керелюк, довголітній знайомий родини Корніїв. Співчуття родині склали слідуючі: Петро Попіль, голова соборної громади; Тамара Дудка, голова Союзу Українок Канади— відділ ім. Л. Українки; Орися Сушко, голова Східньої Екзекутиви Союзу Українок Кананди; Омелян Федак, заступник голови відділу Товариства Українців Самістійників та о. Михайло Скрумеда.

Від родини склали подяку обидві дочки Даруся і Христя. Заключне слово зворушливо висловив муж Богдан, який щиро подякував всім за їх участь в Похороні, за вислови співчуття та за духову і моральну підтримку в цей тяжкий час в їхній родині.

Похоронне заведення було переповнене квітами та родина і знайомі пожертвували поверх $3,500.00 на добродійні цілі, як: Інститут Св. Володимира, Канадський Музей, С.У.К., Старечий дім ім. Тараса Шевченка, на недугу серця та інші. Рівночасно в пам'ять покійної дружини муж Богдан зложив пожертви на: Фонд Св. Володимира — $1,000.00, на журнал „Промінь — $100.00„ на Інститут Св. Володимира, $100.00 — на Укр. Музей С.У.К. (філія в Онтаріо), $100.00 — на собор Св. Володимира.

Просимо Всевишнього Господа, оселити душу покійної Анни там, де всі праведні спочивають. Вічна їй пам'ять!

Орися Сушко.

Бп. п. Марія Боднарчук
1902-1986

Марія Боднарчук упокоїлася 4-го грудня 1986 року у лікарні в Мелворті, Саск., проживши несповна 85 років. Вона народилася 26 лютого 1902 року в селі Жижева, повіт Заліщики, Західня Україна в родині Дмитра Добровольського і Насті з роду Чипіль. До Канади прибула з матір'ю і двома братами Іваном і Михайлом 1905 року до батька, який поселився у Вінніпезі ще 1902 року. По коротко терміновій праці батька у Вінніпезі і Норт Дакоті, Злучених Держав Америки, вся родина перебралася до північного Саскачевану, де відкривались нові землі для поселення в Ідинбридж, а тепер Ґронлид, Саск., в околиці Мелфорт-Стар Сіті.

Заміж вийшла за Павла Боднарчука, який також був новим поселенцем з України. Обоє з ласки Божої дочекалися святкувати минулого серпня 70-літній ювілей супружества.

Марія оставила по собі засмученого мужа Павла і трьох синів: Михайла, Йосифа і Володимира. Перший є священослужителем Української Православної Церкви Св. Димитрія у Торонті, Онт., другий займається рільництвом на первісній господарці, а третій Володимир, учитель державної школи вже на відпочинку у Принц Алберт, Саск., і Мейса Аризона у Злуч. Держ. Америки, вісім внуків та сім правнуків.

Похоронні відправи служив Всеч. о. Т. Крочак, парох округи Нипавин, Саск., з участю сина покійної протопресвітера о. Михайла на панахиді у Мелфорті, а на другий день у похороні у церкві Різдва Пресв. Богородиці у Ґронлид, Саск., де похоронено покійну.

Покійна була дбайливою людиною і люблячою матір'ю своїй родині. Все була ревно працьовита при многих обов'язках у господарці і поважною допомогою своєму мужеві і брала живу участь при громаді і Церкві. Від 1933 року була членкою Союзу Українок відділу ім. Ольги Басарабової, який організувався при Народнім домі ім. Тараса Шевченка, побудований 1924 року при річці Керот Ривер і Вознесенській парафії, яка зорганізувалась пізніше. З роками відпочинку була членкою відділу ім. Кн. Ольги, яке існувало при церковній громаді у Ґронлид від 1929 року.

Подяку в імені родини висловлено на обох трапезах у Мелфорт і Ґронлид жіноцтву за прислуги і всім за співчуття і поміч родині у жалобі. Окремі вислови подяки виявлено відділові ім Софії Русової і парафії Св. Софії Русової і парафії Св. Димитрія в Торонті і Ридлейс Фюнерал Гом за вислови співчуття. Додатню подяку виявляється родині Стефана і Славки Логуш (Гудима) і їх родині у Ричмонд Гил, Онт., за фінансову пожертву, яку добавлено до родинної на суму $100.00 на фонд журналу „Промінь".

Покійна тяжко переживала передвчасну втрату своєї донечки Ольги у молодім віці, п'ять років тому.

Нехай же за нашими молитвами обоє з Богом спочивають в обіймах Його ласкавої опіки. Вічна їм пам'ять!

о. М. Боднарчук

Бп. п. Марта Ситко

В середу 14 січня 1987 р. в лікарні у Вадіна, Саск., після довгої недуги упокоїлася бл. п. Марта Ситко (Лисишин) на 83-му році свого трудолюбивого життя.

Марта народилася 15 липня 1904 р. в селі Осівці, повіт Бучач в Україні в родині Теодорки і Стефана Лисишин. До Канади Марта приїхала 6-річною дівчиною з батьками і сестрою Катериною в 1911 році та поселилися в околиці Пасвіґен, Саск. 8-го жовтня 1920 року Марта вийшла заміж за Стефана Ситко з Калмар, Альберта. Спочатку вони замешкали в Йорктоні, коло Фостон, Саск. 1921 року на своїй фармі. В 1944 році перейшли на відпочинок та замешкали у містечку Вадіна, Саск. З послабленням здоров'я замешкали у „Ваніда Парк Лоджу у Вадіні".

З громадської діяльности Марти: В 1937 році при Народнім Домі організувалось жіноче товариство, в якому першою головою була Марта Ситко. Головою вибула в тому товаристві 5 років, де вкладала багато різної праці — співала в хорі, брала участь в театральних виставах, допомагала в приготуванні громадських обідів, в базарах, бо це були бідні початку розбудови громадського життя.

В 1952 році вписалася Марта до відділу ім. Лесі Українки у Вадіна, тут вона також вибула 5 років головою, секретаркою, сестрицею при церкві, прикрашувала Божий храм, садила квіти коло церкви. Марта любила свою Церкву, була працьовитою членкою, співала в церковному хорі, ходила колядувати, вишивала, доглядала великого городу та була дуже доброю господинею і гостинною до людей.

Марта упокоїлась на 50-му році членства приналежности до організації, а з того 40 років в Союзі Українок Канади. Марта була однією з перших передплатниць журналу „Промінь", читала Вісник та „Український Голос".

Похорон: Панахида відбулася в п'ятницю 16 січня вечером, а в суботу 17 січня заупокійна Служба Божа і похорон з української православної церкви Всіх Святих у Вадіна. Тіло покійної похоронено на міському цвинтарі у Вадіна. Похоронні відправи служив о. М. Друль, дякував — П. Кравет при допомозі хору. Членки відділу під час служби тримали світло і почесну службу з прапором Союзу Українок Канади. Прощали свою бабуню з свічками в руках 4 внуки і 2 правнуки. Домовину несли внуки. В родині вже спочивають в Бозі — муж Стефан, що упокоївся 1877 року, її батьки, сестра Катерина, внук та внучки муж.

Покійна залишила в смутку три дочки — Анну, Катерину, Марусю і сина Михайла з їхніми родинами, 80 внуків і 13 правнуків, одну сестру Анну Сікора та іншу ближчу і дальшу родину.

Після поминального обіду, син покійної Михайло Ситко склав подяку священикові, дякові, хористам, жіночому товариству за приготування обіду, труноносцям та всім тим, що прибули і взяли участь у похоронних відправах.

На нев'янучий вінок у світлу пам'ять дорогої Мами, баби і прабаби діти посилають 100.00 дол. на журнал „Промінь".

Хай Милосердний Господь оселить душу покійної Марти між достойними і провідними, а між живими створить їй Вічную пам'ять!

Дочка **Катерина.**

ВЖЕ МОЖНА НАБУТИ КНИЖКУ
„Півстоліття на громадській ниві"

Є це двомовна, багато ілюстрована книга — Нарис Історії Союзу Українок Канади, що включає історію п'ятьох Провінційних Екзекутив, історію відділів Союзу.

Окремий розділ двомовної Історії Українського Музею Канади Союзу Українок Канади та історія чотирьох музейних філій.

Цей нарис історії опрацьовано й видано лише за 50-ліття, від 1926-1976 р.р.

Книжка в гарній мистецькій полотняній оправі, має 1034 сторінок друку. Ціна в продажі 40.00 долярів.

Для ощадження коштів пересилок купувати можна у місцевих відділів Союзу Українок, або замовляти в Централі Союзу Українок Канади на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 - 24th Street East,
Saskatoon, Saskatchewan
S7K 0L1

Відійшла у вічність
Бл. п. добр. Текля-Тетяна Куліш
Едмонтон, Альберта

В понеділок 22 грудня 1986 року, в лікарні в Едмонтоні, відійшла у вічність бл. п. добр. Тетяна Куліш на 70-му році свого трудолюбивого й Богу угодного життя.

Бл. п. Тетяна народилася в Західній Україні в родині Гумен. Там же вона виростала і закінчила народню і вищу освіту. У 1941 році одружилася з інж. Іваном Кулішом, але не довго молодій парі судилося жити на рідній землі. З причини Другої світової війни й з невідрадних обставин, вони разом з тисячами інших подалися до Західньої Европи. Хоч їх життєвий шлях був тяжкий, але за Божою поміччю вони його пережили.

У 1948 році Тетяна й Іван прибули до Канади й в 1954 році її муж Іван, по закінченні богословських студій був рукоположений у сан священика Митрополитом Іларіоном у Вінніпезі. Від того часу добр. Тетяна віддано працювала в культурно-освітніх ділянках жіночих товариствах і громадах, де вони були на парафії.

В 1975 році упокоївся в Бозі о. прот. Іван Куліш у парафії Редвотер, Альберта. Цю болючу втрату свого мужа, добр. Тетяна пережила дуже тяжко. В 1978 році відходить у вічність її одинокий син Ростислав, який щойно був закінчив університетську освіту. Як Матір добр. Тетяна віддавала всю свою опіку своєму тяжко хворому синові, але у Божій волі було покликати його до життя вічного. Однак, помимо важкої родинної печалі, добр. Тетяна з надією на Божу поміч йшла вперед. Водна дальше старалася помагти в церковно-громдській праці, хоч і нераз дні в її самітному житті були сумні. Була вона скромної й приязної вдачі, тому приєднала собі добрих сусідів, парафіян, які були для неї неначе рідні. Була жертвенна на потреби своєї Церкви, українських часописів та для української справи взагалі.

Бл. п. добр. Куліш, була Богом обдарована талантом музики — милозвучним-співучим голосом, яким вона прикрашувала церковні хори в усіх Богослужбових відправах, а останньо дякувала в парафії Редвотер, Альберта.

Перебуваючи останніх кілька місяців в домі для старших „Дніпро" в Едмонтоні, по змозі брала участь в культурних імпрезах, які там в той час відбувалися і своїм милим голосом радувала мешканців цього дому. На превеликий жаль та радість була коротка з причини її відходу до лікарні.

Відійшла від нас ще одна добродійка, глибоко віруючи і національно свідома, яка свої труди щедро покладала для своєї Церкви й свого народу в Україні й Канаді.

У вівторок 23 грудня о год. 8-ій вечером в катедральному соборі св. Івана в Едмонтоні, був відслужений Парастас, який очолив Преосв. Владика Іван в сослуженні о. Архипресв. Григорія Василіва і о. Олександра Паламарчука. Після відправи про життя бл. п. добр. Куліш, голорив о. О. Паламарчук. В середу 24 грудня в українській прав. церкві Пресв. Тройці в Редвотер, була відслужена Заупокійна Служба Божа і закінчення Похорону. Під час Служби Божої по прочитанню Св. Євангелії, про життєвий шлях покійної добр. Тетяни говорив Архипресв. Г. Василів, а прощальне слово сказав о. О. Паламарчук, настоятель громади Редвотер.

Поховна бл. п. добр. Куліш, біля своїх найдорожших, свого мужа, бл. п. о. прот. Івана й їх одинокого сина, бл. п. Ростислава. Всі поховані на церковному цвинтарі в Редвотер, Альберта.

На цвинтарі над могилою в своїх прощальних словах о. Архипресв. Василів, пригадав парафіянам слова бл. п. прот. Івана, який ще за свого життя висловив своє бажання бути похованим на цім церковнім цвинтарі в Редвотер, Альберта. Покійний Ваш бувший парох, всіх Вас так любив, що він і його родина залишаються на все по між Вами. Пам'ятайте за ці могилки, тримайте їх чистими, посадіть на них квіти, які будуть Вам пригадувати про цю священничу родину Вашої парафії.

При цьому треба згадати, що жіноцтво й члени Парафії Редвотер, взяли чисельну участь в похоронних відправах, як в Едмонтоні, так і в Редвотер.

Відпровадили свою покійну добр. Тетяну у вічність гідно й чесно з молитвами на устах і горіючими свічками в руках. Також треба відмітити, що жіноцтво відділу Союзу Українок Канади ім. О. Кобилянської, після похорону приготовило багату тризну в церковній залі. Архипресвітер Г. Василів, в залі звернувся до вірних зі закликом зложити квіти на нев'янучий вінок в пам'ять добр. Тетяни Куліш. Присутні щиро відгукнулися й зложили свої пожертви на пресовий фонд „Вісника" й журнала „Променя" та на потреби церкви Пресв. Тройці. Збіркою зайнявся настоятель о. Ол. Паламарчук, яка й принесла 225.00 долярів.

При кінці п. П. Кавулка з Форт Саскачеван, від себе й своєї дружини Анастазії, родички (кузинки) покійної добр. Куліш, подякував всім за участь в похоронних відправах, як також жіноцтву за приготування поминальної тризни.

Відійшла покійна Тетяна у вічність, щоб там стрінутися зі своїми найдорожчими, де вже разом будуть на віки вічні.

Хай Господь оселить душу новопереставленої Тетяни у Царстві Своїм, де вже немає болю, ні журби, ні зітхання, але життя безконечне.

Цих кілька слів нехай будуть виявом пошани до добр. Куліш, а в її незабутню пам'ять, кладемо на її свіжу могилу нев'янучий вінок і засилаємо 70.00 долярів на журнал „Промінь". Вічна їй пам'ять

Добродійки міста Едмонтону склали пожертви: Іванна Паламарчук — 25.00 дол., Ольга Бойчук — 45.00 дол., — Ольга Бойчук, Маруся Василів, Надя Крищук, Маруся Лакуста, Юстина Лучак, Надя Стус, Наталія Фляк, Маруся Хом'як і Стефанія Юрківська.

О. Б.

А. Марценюк — Парма, Огайо	13.00
Ґрета Саранчук — Табер, Альта.	10.00
Є. Басараба — Волфил, Н. С.	10.00
Ольга Семенюк — Емесбурґ, Онт.	10.00
М. Токарчук — Ватсон, Саск.	10.00
Відділ ім. Ольги Кобилянської — Суррей, Б. К.	10.00
Оксана Гунко, Монтреал	10.00
Марія Березюк — Айтуна, Саск.	10.00
А. Зенчишин — Сван Ривер, Ман.	10.00
Антоніна Сойко, Монтреал	10.00
Анна Євчук — Миссиссага, Онт.	10.00
М. Школяр, Едмонтон	10.00
Марія Савіцька, Саскатун	10.00
Анна Завадська, Торонто	10.00
А. Пригорницька, Торонто	10.00
Анна Гузій, Вінніпеґ	10.00
Маргарета Гриців — Содбури, Онт.	10.00
П-во П. і А. Граблюк — Ґілберт Плейнс, Ман.	10.00
Добр. Донна Крочак — Ніпавин, Саск.	10.00
А. Ворон — Келґари, Алта.	10.00
Н. Мадай, Монтреал	6.00
М. Гаврилюк — Четам, Онт.	6.00
М. Мех, Оттава	6.00
Х. Яцишин, Гамільтон	5.00
Дж. Елков, Едмонтон	5.00
Прот. М. Боднарчук, Торонто	5.00
Л. Кириченко, Гамільтон	5.00
О. Стручинська — Тандер Бей, Онт.	5.00
О. Якута, Торонто	5.00
А. Ленко, Монтреал	5.00
М. Дубенська, Вінніпеґ	5.00
А. Бойчук — Вестон, Онт.	5.00
К. Саковська, Едмонтон	5.00
В. Федасюк, Гамільтон	5.00
В. Скоропад — Финдлейтер, Саск.	5.00
Ольга Никіфорук — Ричард, Саск.	5.00
Д. Шувера — Ґрімзбі, Онт.	5.00
Франя Бобик — Сенді Лейк, Ман.	5.00
Оксана Майданів — Вердун, Кве.	5.00
Норт Йорк, Онт.	5.00
Катерина Павлікевич — Де Па, Ман.	5.00
Анна Андрущенко, Торонто	5.00
Анна Данилович, Едмонтон	3.00
Конст. Чорна — Міссіссага, Онт.	2.00

З НАГОДИ 60-ЛІТТЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ, ЩО НАСПІЛИ З ПРИВІТАМИ, ЯКІ ПОМІЩУЮТЬСЯ НА ОКРЕМИХ СТОРІНКАХ:

Провінційна Екзектурива Союзу Українок у Британ Колюмбії, Ванкувер	50.00
Відділ ім. Кн. Ольги, Торонто	50.00
Відділ ім. Ольги Кобилянської — Смокі Лейк, Альберта	75.00
Провінційна Екзекутива Союзу Українок у Східній Канаді, Гемільтон	100.00
Марія Ортинська — Канора, Саск.	25.00
Відділ ім. Марії Маркович — Канора, Саск.	100.00
Відділ ім. Лесі Українки — Стирджес, Саск.	50.00
Відділ ім. Савелі Стечишин — Келовна, Б. К.	60.00
Відділ ім. Доньки України, Монтреал	60.00
Відділ ім. Ольги Басараб — Нипавин, Саск.	25.00
Відділ ім. Хариті Кононенко — Блейн Лейк — Кридор, Саск.	60.00
Відділ ім. Ольги Кобилянської, Саскатун	125.00
Федір Андрущак — Саскатун, у пам'ять своєї дружини Ольги	60.00
Відділ ім. Ольги Кобилянської — Мічам, Саск.	25.00
Відділ ім. Лесі Українки — Давфин, Ман.	60.00

* * *

Відділ Союзу Українок при катедрі Св. Івана в Едмонтоні. Збірка проведена на ювілейнім святі відділу з нагоди 60-ліття	328.00

ІМЕНА ТИХ, ЩО ДАРУВАЛИ:

Ольга Фіголь	70.00
Євгенія Мегас	20.00
Марія Ґаук	10.00
Люба Бел	10.00
Іван Юсипчук	7.00
Богданна Масло	5.00
Марія Прокопів	10.00
Анна Данилович	3.00
Віра Єринюк	5.00
Марія Чарнецька	5.00
Розалія Ґовда	5.00
Анна Ґреґорі	5.00
Емма Верхомин	5.00
Іванна Дженис	5.00
Марта Линдл	20.00
Д-р Леся Бойчук	20.00
Добр. Ольга Бойчук	20.00
Добровільна срібна колекта	63.00
Анна Кравець	35.00

Видання, що їх можна набути в Централі Союзу Українок

РЕЛІГІЙНІ

DAYS OF THE ORTHODOX CHURCH (Bilingual	7.00

ІСТОРИЧНІ

ДОРОГАМИ СОРОКРІЧЧЯ С.У.К. 1925-1966, Н. Когуська	
(FORTY YEARS IN RETROSPECT UWAC) Bilingual	1.50
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ, (м'яка обкладинка) Н. Когуська	3.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ, (тверда обкладинка) Н. Когуська	5.00
ПІВСТОЛІТТЯ НА ГРОМАДСЬКІЙ НИВІ Н. Когуська	
(A HALF-CENTURY OF SERVICE TO THE COMMUNITY) Bilingual	40.00
ВИДАТНІ ЖІНКИ УКРАЇНИ, Н. Полонська-Василенко	6.00
ТРИ СИЛЬВЕТКИ, Л. Білецький	1.00
ПРО ЖИТТЯ, ТВОРЧІСТЬ О. КОБИЛЯНСЬКОЇ С. У. К.	1.00
СИМОН ПЕТЛЮРА, УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	13.25
НАРИСИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ, 3 томи:	
1-ий том ВИДАТНІ ПОСТАТІ В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ С. Стечишин,	
ВИДАТНІ ПОСТАТІ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ, Н. Когуська	

P Y43 JAN 91
ELASCHUK ANNE
310- 13516-102 ST
EDMONTON ALTA
T5E 6A2

2-ий том УКРАЇНСЬКІ КОМПОЗИТОРИ С. Яременко

УКРАЇНСЬКА ДРАМА Й ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО НА ІСТОРИЧНОМУ ШЛЯХУ, В. Ревуцький

3-ий том УКРАЇНСЬКЕ ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО, І. Кейван

(ESSAYS FROM THE HISTORY OF UKRAINIAN CULTURE) Bilingual 20.00

50-РІЧЧЯ ЗДОБУТТЯ ГРОМАДСЬКИХ ПРАВ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ, д-р Г. Янішевська ..... .75

UKRAINIAN HOLOCAUST OF 1933, Wasyl Hryshko (English only) 6.00

UKRAINIAN CANADIANA — CYK (English only) 12.00

ЛІТЕРАТУРА

АПОСТОЛ ЧЕРНІ, О. Кобилянська 20.00
ПІСНІ МОГО СЕРЦЯ, Дарія Могилянка 5.00
ДУМКИ ЛЕТЯТЬ НА УКРАЇНУ, Д. Могилянка 5.00
ЗА НАМИ СЕСТРИ, Анна Звоздецька 2.50
CANADIAN TAPESTRY, Daria Yanda (English only) 6.50
LESYA UKRAINKA — LIFE AND WORK, KYK (English only) 7.50

ПРОГРАМИ

ПРОГРАМА НА СВЯТО Л. УКРАЇНКИ І О. КОБИЛЯНСЬКОЇ, С.У.К. 2.00
ПРОГРАМА НА СВЯТО Т. ШЕВЧЕНКА 2.00
НА КРИЛАХ ПІСЕНЬ, ПІСНІ З НОТАМИ НА СЛОВА Л. УКРАЇНКИ, С.У.К. 10.00
ЗБІРНИК МАТЕРІЯЛІВ 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Л. УКРАЇНКИ 2.00
SUS IT'S MEANING AND SIGNIFICANCE (English) 1.00

ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА

П'ЄСИ ДЛЯ МОЛОДІ, С.У.К. 3.00
ПРОГРАМА ДЛЯ САДОЧКІВ, С. Магус 5.00
ПРОГРАМА ДЛЯ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК, Союз Українок Кананди 5.00
ПРОГРАМА НА СВЯТО СВ. МИКОЛАЯ, С.У.К. 3.00
ПІДРУЧНИК ДЛЯ НАДЗІРНОЇ РАДИ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК, С.У.К. 10.00
ЧАРІВНИЙ ДІЯМАНТ, М. Погідний-Угорчак 2.00
П'ЄСИ ДЛЯ МОЛОДІ „ЮНИЙ СКОРОМОХ" 5.00
Я ВЕРНУСЯ, О. Крамар ..... .50
ХОДИТЬ СОН КОЛО ВІКОН, Рада Української Школи 2.00
ДИВИСЬ, СЛУХАЙ, ГОВОРИ, С. Василишин Кн. 1, Кн. 2, Кн. 3 ..... (Each) 3.00
ЗОЛОТИЙ ЧЕРЕВИЧОК, Прот. С. П. Симчич 3.50
РЕЛІГІЙНІ ПІСНІ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ, П. Пауш 3.00
ДУХОВНІ ПІСНІ, С.У.К. 8.00
ЗБІРНИК ДЛЯ ДІТЕЙ, Анна Данилович 8.00
ОЙ ЩО ТО ЗА ШУМ, Л. Гульцан 9.00
СНІГОВА ПІСНЯ, Л. Гулюцан 9.00
EASTER, F. Pelech 1.00

МИСТЕЦТВО

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES, CYK (English 12.00
SPECIMEN EMBROIDERIES OF THE PEASANT HOME INDUSTRY IN THE BUCOVINA UWAC, UBAC ROBLIN 10.00
PYSANKY, Ukr. Museum S'toon 7.00
COOKBOOKS — COUNTRY COOKERY, UWAC, UBAC ROBLIN 10.00
UKRAINIAN DAUGHTERS' COOKBOOK, UWAC REGINA 12.00
PYSANKA KIT 12.00

PROMOTIONAL SUPPLIES

ПОРТРЕТИ Л. УКРАЇНКИ, О. КОБИЛЯНСЬКОЇ, Н. КОБРИНСЬКОЇ, Т. ШЕВЧЕНКА, й І. ФРАНКА ..... (Ea.) 5.00
СУК ПРАПОРИ (FLAG) 25.00
СТРІЧКИ З ІМ'ЯМ ВІДДІЛУ (RIBBONS WITH UWAC BRANCH NAME) 25.00
SMOLOSKYP'S 17.00
SPOON'S WITH SMOLOSKYP 7.00
HASTI NOTES AND ENVELOPS WITH SMOLOSKYP INSIGNIA ..... (Doz.) 5.00
PLACE CARDS WITH SMOLOSKYP INSIGNIA ..... (50 Cards) 12.50
SERVEITTES WITH SMOLOSKYP INSIGNIA ..... (100 Serv.) 5.50
POST CARDS: ST. VOLODYMYR 1.00
ST. OLHA 1.00
ST. VOLODYMYR AND ST. OLHA 1.50
VIDEO CASSETTE: V.C.R. 100th ANNY. UKRAINIAN WOMEN'S MOVEMENT RART I (English only) 27.50

Please add 15% for Provincial Sales Tax and Postage and Handling Charges.

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East,
SASKATOON, SASKATCHEWAN
S7K 0L1